

Ročník 1990

Sbírka zákonů

ČESKÉ A SLOVENSKÉ FEDERATIVNÍ REPUBLIKY

ČESKÉ REPUBLIKY / SLOVENSKÉ REPUBLIKY

Částka 76

Vydána dne 30. října 1990

Cena Kčs 6,20

OBSAH:

- 456. Trestní zákon (úplné znění, jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění)
 - 457. Zákon, kterým se doplňuje zákon č. 31/1989 Sb., o jednacím řádu Federálního shromáždění, a kterým se mění trestní zákon č. 140/1961 Sb.
 - 458. Zákon, kterým se doplňuje zákon č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd
 - 459. Zákon České národní rady o změnách v působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení
 - 460. Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o noční práci mladistvých zaměstnaných v průmyslu (revidovaná 1948) (č. 90)
 - 461. Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Dohody mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládou Norského království o zrušení vízové povinnosti
 - 462. Oznámení ministerstva výstavby a stavebnictví České republiky o vydání výnosu o pracovní pohotovosti
-

456

PŘEDSEDNICTVO FEDERÁLNÍHO SHROMÁŽDĚNÍ
vyhlašuje

úplné znění trestního zákona ze dne 29. listopadu 1961 č. 140 Sb., jak vyplývá ze změn a doplnění provedených zákonem ze dne 19. prosince 1962 č. 120 Sb., zákonem ze dne 9. července 1963 č. 53 Sb., zákonem ze dne 17. června 1965 č. 56 Sb., zákonem ze dne 25. října 1966 č. 81 Sb., zákonem ze dne 18. prosince 1969 č. 148 Sb., zákonem ze dne 25. dubna 1973 č. 45 Sb., zákonem ze dne 10. dubna 1980 č. 43 Sb., zákonem ze dne 13. prosince 1989 č. 159 Sb., zákonem ze dne 27. února 1990 č. 47 Sb. a zákonem ze dne 2. května 1990 č. 175 Sb.

TRESTNÍ ZÁKON

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ

OBECNÁ ČÁST

HLAVA PRVNÍ

ÚČEL ZÁKONA

§ 1

Účelem trestního zákona je chránit společnost a ústavní zřízení České a Slovenské Federativní Republiky, práva a oprávněné zájmy občanů a organizací.

§ 2

Prostředky k dosažení účelu trestního zákona jsou pohrůžka tresty, ukládání a výkon trestů a ochranná opatření.

HLAVA DRUHÁ

ZÁKLADY TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI

§ 3

Trestný čin

(1) Trestným činem je pro společnost nebezpečný čin, jehož znaky jsou uvedeny v tomto zákoně.

(2) Čin, jehož stupeň nebezpečnosti pro společ-

nost je nepatrný, není trestným činem, i když jinak vykazuje znaky trestného činu.

(3) K trestnosti činu je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li tento zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.

(4) Stupeň nebezpečnosti činu pro společnost je určován zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou.

Zavinění

§ 4

Trestný čin je spáchán úmyslně, jestliže pachatel

- a) chtěl způsobem v tomto zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, nebo
- b) věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn.

§ 5

Trestný čin je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel

- a) věděl, že může způsobem v tomto zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí, nebo
- b) nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

§ 6

K okolnosti přitěžující nebo k okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, se přihlídně,

- a) jde-li o těžší následek, i tehdy, zavinil-li jej pachatel z nedbalosti, vyjímaje případy, že tento zákon vyžaduje i zde zavinění úmyslné,
- b) jde-li o jinou skutečnost, i tehdy, jestliže o ní pachatel nevěděl, ač o ní vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl, vyjímaje případy, kdy tento zákon vyžaduje, aby o ní pachatel věděl.

§ 7

Příprava k trestnému činu

(1) Jednání pro společnost nebezpečné, které záleží v organizování zvláště závažného (§ 41 odst. 2) trestného činu, v opatrování nebo přizpůsobování prostředků nebo nástrojů k jeho spáchání, ve spolčení, srocení, v návodu nebo pomoci k takovému trestnému činu anebo v jiném úmyslném vytváření podmínek pro jeho spáchání, je přípravou k trestnému činu, jestliže nedošlo k pokusu ani dokonání trestného činu.

(2) Příprava k trestnému činu je trestná podle trestní sazby stanovené na trestný čin, k němuž směřovala, jestliže tento zákon ve zvláštní části nestanoví něco jiného.

(3) Trestnost přípravy k trestnému činu zaniká, jestliže pachatel dobrovolně

- a) upustil od dalšího jednání směřujícího k spáchání trestného činu a odstranil nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému tímto zákonem z podniknuté přípravy, nebo
- b) učinil o přípravě k trestnému činu oznámení v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému tímto zákonem z podniknuté přípravy, mohlo být ještě odstraněno. Oznámení je nutno učinit prokurátoru nebo bezpečnostnímu orgánu; voják může místo toho učinit oznámení veliteli nebo náčelníku.

(4) Ustanovením odstavce 3 však není dotčena trestnost pachatele za jiný dokonáný trestný čin, který již tímto svým jednáním spáchal.

§ 8

Pokus trestného činu

(1) Jednání pro společnost nebezpečné, které bezprostředně směřuje k dokonání trestného činu a jehož se pachatel dopustil v úmyslu trestný čin spáchat, je pokusem trestného činu, jestliže k dokonání trestného činu nedošlo.

(2) Pokus trestného činu je trestný podle trestní sazby stanovené na dokonáný trestný čin.

(3) Trestnost pokusu trestného činu zaniká, jestliže pachatel dobrovolně

- a) upustil od dalšího jednání potřebného k dokonání trestného činu a odstranil nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému tímto zákonem z podniknutého pokusu, nebo
- b) učinil o pokusu trestného činu oznámení v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému tímto zákonem z podniknutého pokusu, mohlo být ještě odstraněno. Oznámení je nutno učinit prokurátoru nebo bezpečnostnímu orgánu; voják může místo toho učinit oznámení veliteli nebo náčelníku.

(4) Ustanovením odstavce 3 však není dotčena trestnost pachatele za jiný dokonáný trestný čin, který již tímto svým jednáním spáchal.

Pachatel, spolupachatel
a účastník trestného činu

§ 9

(1) Pachatelem trestného činu je, kdo trestný čin spáchal sám.

(2) Byl-li trestný čin spáchán společným jednáním dvou nebo více osob, odpovídá každá z nich, jako by trestný čin spáchala sama (spolupachatelé).

§ 10

(1) Účastníkem na dokonáném trestném činu nebo jeho pokusu je, kdo úmyslně

- a) spáchání trestného činu zosnoval nebo řídil (organizátor),
- b) navedl jiného k spáchání trestného činu (návodce),
- c) poskytl jinému pomoc k spáchání trestného činu, zejména opatřením prostředků, odstraněním překážek, radou, utvrzováním v předsevzetí, slibem přispět po trestném činu (pomocník).

(2) Na trestní odpovědnost a trestnost účastníka se užije ustanovení o trestní odpovědnosti a trestnosti pachatele, jestliže tento zákon nestanoví něco jiného.

§ 11

Věk

Kdo v době spáchání činu nedovršil patnáctý rok svého věku, není trestně odpovědný.

§ 12

Nepříčetnost

(1) Kdo pro duševní poruchu v době spáchání činu nemohl rozpoznat jeho nebezpečnost pro společnost nebo ovládat své jednání, není za tento čin trestně odpovědný.

(2) Ustanovení odstavce 1 se neužije, přivede-li se pachatel do stavu nepřičetnosti, byť i z nedbalosti, vlivem návykové látky.

§ 13

Nutná obrana

Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útok na zájem chráněný tímto zákonem, není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zřejmě nepřiměřená povaze a nebezpečnosti útoku.

§ 14

Krajní nouze

Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému tímto zákonem, není trestným činem. Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil.

§ 15

Oprávněné použití zbraně

Trestný čin nespáchá, kdo použije zbraně v mezích zmocnění příslušných zákonných předpisů.

HLAVA TŘETÍ

PŮSOBNOST TRESTNÍCH ZÁKONŮ

§ 16

(1) Trestnost činu se posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.

(2) Pachateli lze uložit vždy pouze takový druh trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o trestném činu rozhoduje.

(3) O ochranném opatření se rozhodne vždy podle zákona účinného v době, kdy se o ochranném opatření rozhoduje.

§ 17

(1) Podle československého zákona se posuzuje trestnost činu, který byl spáchán na území republiky.

(2) Trestný čin se považuje za spáchaný na území republiky,

a) dopustil-li se tu pachatel jednání, i když porušení nebo ohrožení zájmu chráněného tímto zákonem nastalo nebo mělo nastat zcela nebo zčásti v cizině, nebo

b) porušil-li nebo ohrozil-li tu pachatel zájem chráněný tímto zákonem nebo měl-li tu alespoň zčásti takový následek nastat, i když se jednání dopustil v cizině.

(3) Podle československého zákona se posuzuje též trestnost činu, který byl spáchán na palubě československé lodi nebo československého letadla mimo území republiky. Místo spáchání takového činu se posuzuje obdobně podle odstavce 2.

§ 18

Podle československého zákona se posuzuje i trestnost činu, který v cizině spáchal československý občan nebo obyvatel republiky bez státní příslušnosti.

§ 19

Podle československého zákona se posuzuje trestnost rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodnictví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105), padělání a pozměňování peněz (§ 140), udávání padělaných a pozměněných peněz (§ 141), výroby a držení padělatelského náčiní (§ 142), útoku na státní orgán podle § 153, útoku na veřejného činitele podle § 155, genocidia (§ 259), používání zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 262), válečné krutosti (§ 263), persekuce obyvatelstva (§ 263a), plenění v prostoru válečných operací (§ 264), zneužívání mezinárodně uznávaných a státních znaků (§ 265) a trestného činu proti míru podle § 1 zákona č. 165/1950 Sb., na ochranu míru, i tehdy, spáchal-li takový trestný čin v cizině cizí státní příslušník nebo osoba bez státní příslušnosti, která není obyvatelem republiky.

§ 20

(1) Podle československého zákona se posuzuje trestnost činu spáchaného v cizině cizím státním příslušníkem nebo osobou bez státní příslušnosti, která není obyvatelem republiky, též tehdy,

- a) je-li čin trestný i podle zákona účinného na území, kde byl spáchán, a
- b) jestliže pachatel byl dopaden na území republiky a nebyl vydán k trestnímu stíhání cizímu státu.

(2) Pachateli však nelze uložit trest přísnější, než jaký stanoví zákon státu, na jehož území byl trestný čin spáchán.

§ 20a

(1) Trestnost činu se posuzuje podle československého zákona také tehdy, jestliže to stanoví vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká a Slovenská Federativní Republika vázána.

(2) Ustanovení § 17 až 20 se nepoužije, jestliže to nepřipouští vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká a Slovenská Federativní Republika vázána.

§ 21

(1) Československý občan nemůže být vydán cizímu státu k trestnímu stíhání ani k výkonu trestu.

(2) Trestní rozsudek cizího státu nemůže být vykonán na území republiky ani tu mít jiné účinky, nestanoví-li vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká a Slovenská Federativní Republika vázána, něco jiného.

§ 22

(1) Jestliže pro týž skutek byl pachatel v cizině ve vazbě anebo potrestán orgánem cizího státu, započítá se mu doba strávená ve vazbě nebo vykonaný trest do trestu uloženého československým soudem, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné. Obdobně postupuje soud, uložil-li pachateli trest úhrnný nebo souhrnný (§ 35).

(2) Není-li započítání vazby nebo trestu v cizině uloženého (odstavec 1) možné, a to zejména proto, že v cizině byl vykonán zcela nebo zčásti trest takového druhu, jaký tento zákon nezná, přihlédně soud k této skutečnosti při stanovení druhu trestu, popřípadě jeho výměry.

HLAVA ČTVRTÁ

TRESTY

Oddíl první

Společná ustanovení o trestech

§ 23

Účel trestu

(1) Účelem trestu je chránit společnost před pachateli trestných činů, zabránit odsouzenému v dalším páčání trestné činnosti a vychovat jej k tomu, aby vedl řádný život, a tím působit výchovně i na ostatní členy společnosti.

(2) Výkonem trestu nesmí být ponížena lidská důstojnost.

Upuštění od potrestání

§ 24

(1) Od potrestání pachatele, který spáchal trestný čin menší nebezpečnosti pro společnost, jeho spáchání lituje a projevuje účinnou snahu po nápravě, lze upustit,

- a) jestliže vzhledem k povaze spáchaného činu a k dosavadnímu životu pachatele lze důvodně očekávat, že již projednání věci před soudem postačí k jeho nápravě, nebo
- b) jestliže soud přijme záruku za nápravu pachatele a má za to, že vzhledem k výchovnému vlivu toho, kdo záruku nabídl, povaze spáchaného činu a osobě pachatele se uložení trestu nejeví nutným.

(2) Upustil-li soud od potrestání, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

§ 25

Soud může upustit od potrestání i tehdy, jestliže pachatel spáchal trestný čin ve stavu zmenšené přičetnosti a soud má za to, že ochranné léčení (§ 72), které zároveň ukládá, zajistí nápravu pachatele a ochranu společnosti lépe než trest. Tohoto ustanovení se však nepoužije, jestliže si pachatel stav zmenšené přičetnosti přivodil, byť i z nedbalosti, vlivem návykové látky.

§ 26 - zrušen

Druhy trestů

§ 27

Za spáchané trestné činy může soud uložit pouze tyto tresty

- a) odnětí svobody,
- b) ztrátu čestných titulů a vyznamenání,
- c) ztrátu vojenské hodnosti,
- d) zákaz činnosti,
- e) propadnutí majetku,
- f) peněžitý trest,
- g) propadnutí věci,
- h) vyhoštění,
- ch) zákaz pobytu.

§ 28

(1) Stanoví-li tento zákon ve zvláštní části na některý trestný čin několik trestů, lze uložit každý tento trest samostatně nebo i více jich vedle sebe. Vedle trestu, který stanoví tento zákon ve zvláštní části na některý trestný čin, lze uložit i jiné tresty uvedené v § 27. Vyhoštění a zákaz pobytu lze uložit samostatně, i když tento zákon ve zvláštní části takový trest nestanoví.

(2) Nelze však uložit peněžitý trest vedle propadnutí majetku.

§ 29

Výjimečný trest

(1) Výjimečným trestem se rozumí jednak trest odnětí svobody nad patnáct až do dvaceti pěti let, jednak trest odnětí svobody na doživotí. Výjimečný trest může být uložen jen za trestný čin, u něhož to tento zákon ve zvláštní části dovoluje.

(2) Trest odnětí svobody nad patnáct až do dvaceti pěti let může soud uložit pouze tehdy, jestliže stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost je velmi vysoký a možnost nápravy pachatele je obzvláště ztížena.

(3) Trest odnětí svobody na doživotí může soud uložit pouze pachateli, který spáchal trestný čin vraždy podle § 219 odst. 2, nebo který při trestném činu vlastizrady (§ 91), teroru podle § 93 nebo § 93a odst. 3, obecného ohrožení podle § 179 odst. 3 nebo genocidia (§ 259) zavinil smrt jiného úmyslně, a to za podmínek, že

- a) stupeň nebezpečnosti takového trestného činu pro společnost je mimořádně vysoký vzhledem k zvlášť zavrženíhodnému způsobu provedení či-

nu nebo zvlášť zavrženíhodné pohnutce nebo k zvlášť těžkému a těžko napravitelnému následku,

- b) uložení takového trestu vyžaduje účinná ochrana společnosti a
- c) není naděje, že by pachatele bylo možno napravit trestem odnětí svobody nad patnáct až do dvaceti pěti let.

§ 30 - zrušen

Oddíl druhý

Obecné zásady pro ukládání trestů
Výměra trestu

§ 31

(1) Při stanovení druhu trestu a jeho výměry přihlédne soud k stupni nebezpečnosti trestného činu pro společnost (§ 3 odst. 4), k možnosti nápravy a poměrům pachatele. Přijme-li soud záruku za nápravu pachatele, vezme v úvahu také výchovný vliv toho, kdo záruku nabídl, a uloží trest se zřetelem k této okolnosti.

(2) Při stanovení druhu trestu a jeho výměry přihlédne soud

- a) u spolupachatelů též k tomu, jakou měrou jednání každého z nich přispělo k spáchání trestného činu,
- b) u organizátora, návodce a pomocníka též k významu a povaze jejich účasti na spáchání trestného činu,
- c) u přípravy k trestnému činu a u pokusu trestného činu též k tomu, do jaké míry se jednání pachatele k dokonání trestného činu přiblížilo, jakož i k okolnostem a k důvodům, pro které k jeho dokonání nedošlo.

(3) K okolnosti, která je zákonným znakem trestného činu, nelze přihlídnout jako k okolnosti polehčující nebo přitěžující nebo k okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby.

§ 32

(1) Jestliže pachatel spáchal trestný čin ve stavu zmenšené přičetnosti, který si, a to ani z nedbalosti, nepřivodil vlivem návykové látky, přihlédne soud k této okolnosti při stanovení druhu trestu a jeho výměry.

(2) Má-li soud za to, že by vzhledem k zdravotnímu stavu takového pachatele bylo možno za současné-

ho uložení ochranného léčení (§ 72) dosáhnout účelu trestu i trestem kratšího trvání, sníží trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby, nejsou vázán omezením uvedeným v § 40 odst. 3, a uloží zároveň ochranné léčení.

§ 33

Při výměře trestu se jako k polehčující okolnosti přihlídně zejména k tomu, že pachatel

- a) spáchal trestný čin v silném rozrušení,
- b) spáchal trestný čin ve věku blízkém věku mladistvých,
- c) spáchal trestný čin pod tlakem závislosti nebo podřízenosti,
- d) spáchal trestný čin pod vlivem hrozby nebo nátlaku,
- e) spáchal trestný čin pod vlivem tíživých osobních nebo rodinných poměrů, které si sám nezpůsobil,
- f) spáchal trestný čin odvraceje útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela splněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze,
- g) vedl před spácháním trestného činu řádný život,
- h) přičinil se o odstranění škodlivých následků trestného činu nebo dobrovolně nahradil způsobenou škodu,
- ch) trestného činu upřímně litoval,
 - i) svůj trestný čin sám oznámil úřadům, nebo
 - j) při objasňování své trestné činnosti napomáhal příslušným orgánům.

§ 34

Při výměře trestu se jako k přitěžující okolnosti přihlídně zejména k tomu, že pachatel

- a) spáchal trestný čin ze zvlášť zavrženíhodné pohnutky,
- b) spáchal trestný čin surovým způsobem, zákeřně, se zvláštní lstí nebo jiným obdobným způsobem,
- c) spáchal trestný čin využívaje něčí bezbrannosti, závislosti nebo podřízenosti,
- d) spáchal trestný čin za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život, veřejný pořádek nebo majetek,
- e) trestným činem porušil zvláštní povinnost,
- f) trestným činem způsobil vyšší škodu,
- g) spáchal trestný čin jako organizátor, jako člen organizované skupiny nebo člen spolčení,
- h) svedl k trestnému činu jiného, zejména mladistvého,
- ch) trestný čin páchal nebo v něm pokračoval po delší dobu,

- i) spáchal více trestných činů, nebo
- j) byl již pro trestný čin odsouzen; soud je oprávněn podle povahy předchozího odsouzení nepokládat tuto okolnost za přitěžující.

Ukládání trestu za více trestných činů

§ 35

(1) Odsuzuje-li soud pachatele za dva nebo více trestných činů, uloží mu úhrnný trest podle toho zákonného ustanovení, které se vztahuje na trestný čin z nich nejpřísněji trestný; vedle trestu přípustného podle takového zákonného ustanovení lze v rámci úhrnného trestu uložit i jiný druh trestu, jestliže jeho uložení by bylo odůvodněno některým ze souzených trestných činů. Jsou-li dolní hranice trestních sazeb odnětí svobody různé, je dolní hranicí úhrnného trestu nejvyšší z nich. Stanoví-li tento zákon na některý z takových trestných činů pouze trest odnětí svobody, nemůže být úhrnným trestem jiný z trestů uvedených v § 27 jako trest samostatný.

(2) Soud uloží souhrnný trest podle zásad uvedených v odstavci 1, když odsuzuje pachatele za trestný čin, který spáchal dříve, než byl soudem prvního stupně vyhlášen odsuzující rozsudek za jiný jeho trestný čin. Spolu s uložením souhrnného trestu soud zruší výrok o trestu uloženém pachateli rozsudkem dřívějším, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Souhrnný trest nesmí být mírnější než trest uložený rozsudkem dřívějším. V rámci souhrnného trestu musí soud vyslovit trest ztráty čestných titulů a vyznamenání, ztráty vojenské hodnosti, propadnutí majetku nebo propadnutí věci, jestliže takový trest byl vysloven již rozsudkem dřívějším.

(3) Ustanovení o souhrnném trestu se neužije, jestliže dřívější odsouzení je takové povahy, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen.

§ 36

Jestliže soud odsuzuje pachatele za trestný čin, který spáchal před tím, než byl trest uložený dřívějším rozsudkem vykonán, a ukládá mu trest stejného druhu, nesmí tento trest spolu s dosud nevykonanou částí trestu uloženého dřívějším rozsudkem přesahovat nejvyšší výměru dovolenou tímto zákonem pro tento druh trestu. Je-li jedním z těchto trestů výjimečný trest odnětí svobody nad patnáct až do dvaceti pěti let, rozumí se takovou nejvyšší výměrou doba dvaceti pěti let.

§ 37

Soud upustí od uložení souhrnného trestu podle § 35 odst. 2 nebo od uložení dalšího trestu podle § 36, má-li za to, že trest uložený dřívějším rozsudkem je dostatečný.

§ 38

Započítání vazby a trestu

(1) Jestliže se vedlo proti pachateli trestní řízení ve vazbě a dojde v tomto řízení k jeho odsouzení, započítá se mu doba strávená ve vazbě do uloženého trestu, popřípadě do trestu úhrnného nebo souhrnného, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné.

(2) Jestliže byl pachatel soudem nebo jiným orgánem potrestán a došlo k jeho novému odsouzení pro týž skutek, započítá se mu vykonaný trest do uloženého trestu, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné. Obdobně postupuje soud, uložil-li pachateli trest úhrnný nebo souhrnný.

(3) Není-li započítání vazby nebo trestu (odstavce 1 a 2) možné, přihlídně soud k této skutečnosti při stanovení druhu trestu, popřípadě jeho výměry.

Oddíl třetí

Ukládání a výkon jednotlivých trestů

Odnětí svobody

§ 39

(1) Trest odnětí svobody se ukládá nejvýše na patnáct let.

(2) Za trestné činy, u nichž horní hranice trestní sazby odnětí svobody nepřevyšuje jeden rok, lze uložit nepodmíněný trest odnětí svobody jen za podmínky, že by vzhledem k osobě pachatele uložení jiného trestu zjevně nevedlo k dosažení účelu trestu.

(3) Trest odnětí svobody se vykonává v nápravně výchovných ústavech. Trest odnětí svobody nepřevyšující dvě léta, uložený vojáku v základní vojenské službě, se může vykonat též ve vojenských nápravných útvarech. Ve výkonu trestu je odsouzený soustavně vychováván k tomu, aby vedl řádný život.

(4) Byl-li trest odnětí svobody vykonán ve vojenském nápravném útvaru, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

§ 39a

(1) Trest odnětí svobody v nápravně výchovných ústavech se vykonává diferencovaně ve třech nápravně výchovných skupinách. Způsob výkonu trestu v jednotlivých nápravně výchovných skupinách upravuje zvláštní zákon.

(2) Soud zařadí pachatele zpravidla

- a) do první nápravně výchovné skupiny, nebyl-li v posledních deseti letech před spácháním trestného činu ve výkonu trestu odnětí svobody, který mu byl uložen za úmyslný trestný čin,
- b) do druhé nápravně výchovné skupiny, byl-li v posledních deseti letech před spácháním trestného činu ve výkonu trestu odnětí svobody, který mu byl uložen za úmyslný trestný čin; k předchozímu odsouzení se nepřihlídně, pokud se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen,
- c) do třetí nápravně výchovné skupiny, je-li mu ukládán trest jako zvlášť nebezpečnému recidivistovi (§ 41) anebo trest za některý z trestných činů uvedených v § 62.

(3) Soud může zařadit pachatele do jiné nápravně výchovné skupiny, než do které má být podle odstavce 2 zařazen, má-li se zřetelem na závažnost trestného činu a na stupeň a povahu narušení pachatele za to, že bude jeho náprava a převýchova v jiné skupině lépe zaručena; do třetí nápravně výchovné skupiny zařadí však vždy pachatele, jemuž byl uložen výjimečný trest.

(4) Odsuzuje-li vojenský soud vojáka v základní vojenské službě k trestu odnětí svobody nepřevyšujícímu dvě léta, může rozhodnout, že se trest vykoná ve vojenském nápravném útvaru, má-li za to, že tento způsob výkonu trestu k jeho nápravě postačí.

§ 40

Mimořádné snížení trestu
odnětí svobody

(1) Má-li soud vzhledem k okolnostem případu nebo vzhledem k poměrům pachatele za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody tímto zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze účelu trestu dosáhnout i trestem kratšího trvání, může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby tímto zákonem stanovené.

(2) Soud může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby též tehdy, jestliže odsuzuje pachatele za přípravu k trestnému činu nebo za pokus

trestného činu a má vzhledem k povaze a závažnosti přípravy nebo pokusu za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody tímto zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze účelu trestu dosáhnout i trestem kratšího trvání.

(3) Při snížení trestu odnětí svobody podle odstavce 1 nebo 2 nelze uložit trest

- a) pod pět let, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň dvanáct let,
- b) pod tři léta, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň osm let,
- c) pod jeden rok, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň pět let.

Ukládání trestu odnětí svobody zvláště nebezpečnému recidivistovi

§ 41

(1) Pachatel, který znovu spáchal zvláště závažný úmyslný trestný čin, ač již byl pro takový nebo jiný zvláště závažný úmyslný trestný čin potrestán, považuje se za zvláště nebezpečného recidivistu, jestliže tato okolnost pro svou závažnost, zejména vzhledem k délce doby, která uplynula od posledního odsouzení, podstatně zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost.

(2) Zvláště závažnými trestnými činy jsou trestné činy uvedené v § 62 a ty úmyslné trestné činy, na něž tento zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let.

§ 42

(1) Horní hranice trestní sazby odnětí svobody stanovené v tomto zákoně se u zvláště nebezpečného recidivisty zvyšuje o jednu třetinu. Zvláště nebezpečnému recidivistovi soud uloží trest v horní polovině takto stanovené trestní sazby odnětí svobody.

(2) Horní hranice trestní sazby nesmí ani po zvýšení podle odstavce 1 převyšovat patnáct let. Při ukládání výjimečného trestu odnětí svobody nad patnáct až do dvaceti pěti let nesmí horní hranice převyšovat dvacet pět let.

§ 43 - zrušen

§ 44 - zrušen

§ 45 - zrušen

§ 46

Ztráta čestných titulů a vyznamenání

(1) Soud může uložit trest ztráty čestných titulů a vyznamenání, odsuzuje-li pachatele za úmyslný trestný čin spáchaný ze zvláště zavrženíhodné pohnutky k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nejméně na dvě léta.

(2) Ztráta čestných titulů a vyznamenání záleží v tom, že odsouzený ztrácí československá vyznamenání, čestná uznání, vědecké a umělecké hodnosti a jiné čestné tituly, jakož i právo nosit cizozemská vyznamenání a užívat cizozemských čestných titulů.

Ztráta vojenské hodnosti

§ 47

(1) Soud může uložit trest ztráty vojenské hodnosti, odsuzuje-li pachatele za úmyslný trestný čin spáchaný ze zvláště zavržitelné pohnutky k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nejméně na dvě léta.

(2) Vojenský soud může uložit tento trest též ve dle kratšího nepodmíněného trestu odnětí svobody, jestliže to vzhledem k povaze spáchaného trestného činu vyžaduje kázeň a pořádek v ozbrojených silách nebo v ozbrojeném sboru.

§ 48

Ztráta vojenské hodnosti záleží v tom, že se odsouzenému snižuje hodnost ve vojsku na hodnost vojína a odnímá se mu jeho hodnost v ozbrojeném sboru, jehož příslušníci podléhají pravomoci vojenských soudů.

Zákaz činnosti

§ 49

(1) Soud může uložit trest zákazu činnosti na jeden rok až deset let, dopustil-li se pachatel trestného činu v souvislosti s touto činností.

(2) Trest zákazu činnosti jako trest samostatný může soud uložit pouze v případě, že tento zákon ve zvláštní části uložení tohoto trestu dovoluje a jestliže vzhledem k povaze spáchaného trestného činu a možnosti nápravy pachatele uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba.

(3) Do doby výkonu trestu zákazu činnosti se ne-

započítává doba výkonu trestu odnětí svobody; započítává se však doba, po kterou bylo pachateli před právní mocí rozsudku oprávnění k činnosti, která je předmětem zákazu, v souvislosti s trestným činem odňato podle zvláštních předpisů nebo na základě opatření státního orgánu nesměl již tuto činnost vykonávat.

§ 50

(1) Trest zákazu činnosti záleží v tom, že se odsouzenému po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje výkon určitého zaměstnání, povolání nebo funkce nebo takové činnosti, ke které je třeba zvláštního povolení.

(2) Byl-li trest zákazu činnosti vykonán, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

Propadnutí majetku

§ 51

(1) Soud může vzhledem k okolnostem spáchaného trestného činu a poměrům pachatele uložit trest propadnutí majetku, odsuzuje-li pachatele k výjimečnému trestu anebo odsuzuje-li jej k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za závažný úmyslný trestný čin, jímž pachatel získal nebo se snažil získat majetkový prospěch.

(2) Bez podmínek odstavce 1 může soud uložit trest propadnutí majetku pouze v případě, že tento zákon ve zvláštní části uložení tohoto trestu dovoluje; jako samostatný trest může být trest propadnutí majetku uložen, jestliže vzhledem k povaze spáchaného trestného činu a k osobě pachatele uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba.

§ 52

(1) Propadnutí majetku postihuje celý majetek odsouzeného nebo tu jeho část, kterou soud určí; propadnutí se však nevztahuje na prostředky nebo věci, jichž je nezbytně třeba k uspokojení životních potřeb odsouzeného nebo osob, o jejichž výživu nebo výchovu je odsouzený podle zákona povinen pečovat.

(2) Výrokem o propadnutí majetku zaniká zákoněné společenství majetkové.

(3) Vlastníkem propadlého majetku se stává stát.

Peněžitý trest

§ 53

(1) Peněžitý trest ve výměře od 2000 Kčs do 1 000 000 Kčs může soud uložit, jestliže pachatel úmyslnou trestnou činností získal nebo se snažil získat majetkový prospěch.

(2) Bez podmínek odstavce 1 může soud uložit peněžitý trest pouze v případě, že

- tento zákon ve zvláštní části uložení tohoto trestu dovoluje, nebo
- ukládá jej za trestný čin, u něhož horní hranice trestní sazby odnětí svobody nepřevyšuje tři léta, a vzhledem k povaze spáchaného trestného činu a možnosti nápravy pachatele trest odnětí svobody současně neukládá.

(3) Jako samostatný trest může být peněžitý trest uložen, jestliže vzhledem k povaze spáchaného trestného činu a možnosti nápravy pachatele uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba.

(4) Soud může stanovit, že peněžitý trest bude zaplacen v přiměřených měsíčních splátkách.

§ 54

(1) Při výměře peněžitého trestu přihledne soud k osobním a majetkovým poměrům pachatele; peněžitý trest neuloží, je-li zřejmé, že by byl nedobytný.

(2) Vydobytá částka peněžitého trestu připadá státu.

(3) Ukládá-li soud peněžitý trest, stanoví pro případ, že by výkon tohoto trestu mohl být zmařen, náhradní trest odnětí svobody až na dvě léta. Náhradní trest nesmí však ani spolu s uloženým trestem odnětí svobody přesahovat horní hranici trestní sazby.

Propadnutí věci

§ 55

(1) Soud může uložit trest propadnutí věci,

- které bylo užito k spáchání trestného činu,
- která byla k spáchání trestného činu určena,
- kterou pachatel získal trestným činem nebo jako odměnu za něj, nebo
- kterou pachatel nabyl za věc uvedenou pod písmenem c).

(2) Trest propadnutí věci může soud uložit, jen jde-li o věc náležející pachateli.

(3) Vlastníkem propadlé věci se stává stát.

§ 56

Trest propadnutí věci může soud uložit jako trest samostatný pouze v případě, že tento zákon ve zvláštní části uložení tohoto trestu dovoluje a jestliže vzhledem k povaze spáchaného trestného činu a možnosti nápravy pachatele uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba.

§ 57

Vyhoštění

Soud může uložit pachateli, který není československým občanem, trest vyhoštění z území republiky jako trest samostatný nebo vedle jiného trestu, vyžaduje-li to bezpečnost lidí nebo majetku, anebo jiný obecný zájem.

§ 57a

Zákaz pobytu

(1) Soud může uložit trest zákazu pobytu na jeden rok až pět let za úmyslný trestný čin, vyžaduje-li to se zřetelem na dosavadní způsob života pachatele a místo spáchání činu ochrana veřejného pořádku, rodiny, zdraví, mravnosti nebo majetku; trest zákazu pobytu se nemůže vztahovat na místo nebo obvod, v němž má pachatel trvalý pobyt.

(2) Trest zákazu pobytu může být uložen jako samostatný trest za trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice trestní sazby nepřevyšuje tři léta, jestliže vzhledem k povaze spáchaného trestného činu a možnosti nápravy pachatele uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba.

(3) Soud může uložit pachateli na dobu výkonu tohoto trestu přiměřená omezení směřující k tomu, aby vedl řádný život.

(4) Do doby výkonu trestu zákazu pobytu se doba výkonu trestu odnětí svobody nezapočítává; rozhodnutí podle odstavce 3 činí soud až po výkonu trestu odnětí svobody nebo po podmíněném propuštění.

(5) Trest zákazu pobytu záleží v tom, že se odsouzený nesmí po dobu výkonu tohoto trestu zdržovat na určitém místě nebo v určitém obvodu; k přechodnému pobytu na takovém místě nebo v takovém obvodu v nutné osobní záležitosti je třeba povolení.

Oddíl čtvrtý

Podmíněné odsouzení, podmíněné propuštění a upuštění od výkonu zbytku některých trestů

Podmíněné odsouzení

§ 58

(1) Soud může podmíněně odložit výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího dvě léta,

- a) jestliže vzhledem k osobě pachatele, zejména s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a prostředí, v kterém žije a pracuje, a k okolnostem případu má důvodně za to, že účelu trestu bude dosaženo i bez jeho výkonu, nebo
- b) jestliže přijme záruku za nápravu pachatele a jestliže vzhledem k výchovnému vlivu toho, kdo záruku nabídl, má důvodně za to, že účelu trestu bude dosaženo i bez jeho výkonu.

(2) Povolení podmíněného odkladu výkonu trestu odnětí svobody se netýká výkonu ostatních trestů uložených vedle tohoto trestu.

§ 59

(1) Při podmíněném odsouzení stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až pět let; zkušební doba počíná právní mocí rozsudku.

(2) Podmíněně odsouzenému může soud uložit přiměřená omezení směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu má též uložit, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil.

(3) Doba, po kterou podmíněně odsouzený vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, započítává se do zkušební doby nově stanovené při podmíněném odsouzení pro týž skutek nebo do zkušební doby stanovené při uložení úhrnného nebo souhrnného trestu.

§ 60

(1) Jestliže podmíněně odsouzený vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se trest vykoná.

(2) Jestliže byla záruka za nápravu podmíněně odsouzeného odvolána tím, kdo ji poskytl, přezkoumá soud jeho chování během zkušební doby, a shledá-li,

že podmíněné odsouzení neplní své poslání, rozhodne, že se trest vykoná; jinak podmíněné odsouzení ponechá v platnosti.

(3) Neučinil-li soud do roka od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1, aniž na tom měl podmíněně odsouzený vinu, má se za to, že se podmíněně odsouzený osvědčil.

(4) Bylo-li vysloveno, že se podmíněně odsouzený osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil (odstavec 3), hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

(5) Rozhodne-li soud podle odstavce 1 nebo 2, že se trest vykoná, rozhodne zároveň o způsobu výkonu trestu.

Podmíněné propuštění a podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu

§ 61

(1) Po výkonu poloviny uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta republiky zmírněného trestu odnětí svobody může soud odsouzeného podmíněně propustit na svobodu, jestliže odsouzený ve výkonu trestu svým vzorným chováním a poctivým poměrem k práci prokázal polepšení a

- a) může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život, nebo
- b) soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného.

(2) Při rozhodování o podmíněném propuštění přihlídně soud i k tomu, do které nápravně výchovné skupiny je odsouzený zařazen.

(3) Po výkonu poloviny trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu může soud podmíněně upustit od výkonu jeho zbytku, jestliže odsouzený v době výkonu trestu způsobem svého života prokázal, že dalšího výkonu tohoto trestu není třeba, anebo jestliže soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného.

§ 62

(1) Osoba odsouzená za trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodnictví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105), nedovoleného překročení státní hranice podle § 109 odst. 3, válečné zrady (§ 114), obecného ohrožení podle § 179 odst. 2, 3, ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla podle

§ 180a, zavlčení vzdušného dopravního prostředku do ciziny podle § 180c odst. 2, nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 3, vraždy (§ 219), loupeže podle § 234 odst. 2, 3, braní rukojmí podle § 234a odst. 3, znásilnění podle § 241 odst. 2, 3, pohlavního zneužívání podle § 242 odst. 3, 4, krádeže podle § 247 odst. 5, zpronevěry podle § 248 odst. 4, podvodu podle § 250 odst. 4, genocidia (§ 259), nebo persekuce obyvatelstva podle § 263a odst. 3, trestný čin proti míru podle § 1 zákona č. 165/1950 Sb., na ochranu míru, jakož i zvlášť nebezpečný recidivista nebo osoba odsouzená k výjimečnému trestu odnětí svobody (§ 29 odst. 2) mohou být podmíněně propuštěni až po výkonu dvou třetin uloženého trestu odnětí svobody.

(2) Osoba odsouzená k výjimečnému trestu odnětí svobody na doživotí může být podmíněně propuštěna až po nejméně dvaceti letech výkonu tohoto trestu.

§ 63

(1) Při podmíněném propuštění stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až sedm let; zkušební doba počíná podmíněným propuštěním odsouzeného.

(2) Při podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu soud stanoví zkušební dobu až na pět let, nikoliv však na dobu kratší než zbytek trestu; zkušební doba počíná právní mocí rozhodnutí o tomto upuštění.

(3) Podmíněně propuštěnému může soud uložit přiměřená omezení směřující k tomu, aby vedl řádný život; může mu též uložit, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil.

§ 64

(1) Jestliže podmíněně propuštěný nebo odsouzený, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se zbytek trestu vykoná.

(2) Vyslovil-li soud, že se podmíněně propuštěný nebo odsouzený, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu, osvědčil, má se za to, že trest byl vykonán dnem, kdy byl podmíněně propuštěn nebo kdy nabylo právní moci rozhodnutí, že se podmíněně upouští

od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu.

(3) U podmíněně propuštěného nebo u odsouzeného, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu, se má za to, že trest byl vykonán dnem, kdy došlo k podmíněnému propuštění nebo kdy nabylo právní moci rozhodnutí, že se podmíněně upouští od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu, takže tehdy, neučinil-li soud bez jeho viny do roka od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1.

(4) Opětovné podmíněně propuštění z výkonu téhož trestu je možné po výkonu poloviny zbytku trestu a v případech uvedených v § 62 odst. 1 po výkonu dvou třetin zbytku trestu.

(5) Jestliže byla záruka za dovršení nápravy odsouzeného odvolána tím, kdo ji poskytl, přezkoumá soud jeho chování během zkušební doby, a shledá-li, že podmíněně propuštění nebo podmíněně upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu neplní své poslání, rozhodne, že se zbytek trestu vykoná; jinak podmíněně propuštění nebo podmíněně upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu ponechá v platnosti.

§ 64a

Upuštění od výkonu zbytku trestu
odnětí svobody vykonávaného
ve vojenském nápravném útvaru

(1) Od výkonu zbytku trestu odnětí svobody vykonávaného ve vojenském nápravném útvaru (§ 39a odst. 4) může soud upustit, byl-li pachatel, jemuž byl uložen takový trest za trestný čin nenastoupení služby v ozbrojených silách podle § 270 nebo za trestný čin vojenský, popřípadě za více takových trestných činů, uznán neschopným výkonu vojenské služby ze zdravotních důvodů a jestliže po dobu výkonu trestu svým vzorným chováním a snahou plnit vojenské povinnosti prokázal, že se může od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život.

(2) Vyslovil-li soud, že od výkonu zbytku trestu odnětí svobody vykonávaného ve vojenském nápravném útvaru upouští, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

HLAVA PÁTÁ

ZÁNÍK TRESTNOSTI A TRESTU

§ 65

Zánik nebezpečnosti trestného činu
pro společnost

Trestnost činu, který byl v době spáchání pro společnost nebezpečný, zaniká, jestliže vzhledem k změně situace anebo vzhledem k osobě pachatele pominula nebezpečnost trestného činu pro společnost.

§ 66

Účinná lítost

Trestnost vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodnictví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105), ohrožení státního tajemství (§ 106 a 107), ohrožení hospodářského tajemství (§ 122), porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou (§ 124), ohrožení devizového hospodářství (§ 146 a 147), zkrácení daně (§ 148), vzpoury vězňů (§ 172), ohrožení služebního tajemství (§ 173), obecného ohrožení (§ 179 a 180), ohrožení životního prostředí (§ 181a a 181b), poškozování a ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení (§ 182 až 184), šíření nakažlivé choroby (§ 189 až 192), ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými potřebami (§ 193 a 194), šíření poplašné zprávy (§ 199), braní rukojmí (§ 234a), genocidia (§ 259) a používání zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 262) zaniká, jestliže pachatel dobrovolně

- a) škodlivý následek trestného činu zamezil nebo napravil, nebo
- b) učinil o trestném činu oznámení v době, kdy škodlivému následku trestného činu mohlo být ještě zabráněno. Oznámení je nutno učinit prokurátoru nebo bezpečnostnímu orgánu; voják může místo toho učinit oznámení veliteli nebo náčelníku.

Promlčení trestního stíhání

§ 67

(1) Trestnost činu zaniká uplynutím promlčecí doby,¹⁾ jež činí

¹⁾ Viz však zákon č. 184/1964 Sb.

- a) dvacet let, jde-li o trestný čin, za který tento zákon ve zvláštní části dovoluje uložení výjimečného trestu,
- b) deset let, činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně deset let,
- c) pět let, činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně tři léta,
- d) tři léta u ostatních trestných činů.

(2) Do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou nebylo možno pachatele postavit před soud pro zákonnou překážku, ani doba, po kterou se zdržoval v cizině.

(3) Promlčení trestního stíhání se přerušuje

- a) sdělením nebo vznesením obvinění pro trestný čin, o jehož promlčení jde, jakož i po něm následujícími úkony vyhledávacího orgánu, vyšetřovatele, prokurátora nebo soudu směřujícími k trestnímu stíhání pachatele, nebo
- b) spáchal-li pachatel v promlčecí době trestný čin nový, na který tento zákon stanoví trest stejný nebo přísnější.

(4) Přerušením promlčení počíná nová promlčecí doba.

§ 67a

Uplynutím promlčecí doby nezaniká trestnost

- a) trestných činů uvedených v hlavě desáté, s výjimkou trestného činu podle § 261,
- b) trestného činu teroru (§ 93 a 93a), obecného ohrožení (§ 179 odst. 2, 3), vraždy (§ 219), ublížení na zdraví [§ 221 odst. 2 písm. b), odst. 3 a 4, § 222], omezování osobní svobody (§ 231 odst. 3), zbavení osobní svobody (§ 232), zavlčení do ciziny (§ 233) a porušování domovní svobody (§ 238 odst. 2, 3), pokud byly spáchány za takových okolností, že zakládají válečný zločin nebo zločin proti lidskosti podle předpisů mezinárodního práva,
- c) trestného činu podle § 1 zákona ze dne 20. prosince 1950 č. 165 Sb., na ochranu míru.

Promlčení výkonu trestu

§ 68

(1) Uložený trest nelze vykonat po uplynutí promlčecí doby,¹⁾ jež činí

- a) dvacet let, jde-li o odsouzení k výjimečnému trestu,
- b) patnáct let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu deset let,

- c) deset let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody nejméně na pět let,
- d) pět let při odsouzení k jinému trestu.

(2) Promlčecí doba počíná právní mocí rozsudku a při podmíněném odsouzení právní mocí rozhodnutí, že se trest vykoná. Do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou nebylo možno trest vykonat proto, že se odsouzený zdržoval neoprávněně v cizině, nebo byl na něm vykonáván jiný trest odnětí svobody. Pokud jde o zákaz činnosti, peněžitý trest a vyhoštění, do promlčecí doby se nezapočítává též doba, po kterou byl na odsouzeném vykonáván trest odnětí svobody.

(3) Promlčení výkonu trestu se přerušuje,

- a) učinil-li soud opatření směřující k výkonu trestu, o jehož promlčení jde, nebo
- b) spáchal-li odsouzený v promlčecí době trestný čin nový, na který tento zákon stanoví trest stejný nebo přísnější.

(4) Přerušením promlčení počíná nová promlčecí doba.

§ 68a

Výkon trestu uloženého pro trestné činy uvedené v § 67a se nepromlčuje.

Zahlázení odsouzení

§ 69

(1) Soud zahladí odsouzení, vedl-li odsouzený po výkonu nebo prominutí trestu anebo po promlčení jeho výkonu řádný život nepřetržitě po dobu nejméně

- a) deseti let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu pět let,
- b) pěti let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu jeden rok,
- c) tří let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody nepřevyšujícímu jeden rok, k trestu propadnutí majetku nebo k trestu zákazu pobytu,
- d) jednoho roku, jde-li o odsouzení k peněžitému trestu nebo k propadnutí věci.

(2) Jde-li o odsouzení k ztrátě čestných titulů a vyznamenání nebo k ztrátě vojenské hodnosti, řídí se doba uvedená v odstavci 1 podle délky trestu odnětí svobody, vedle něhož byl uvedený trest uložen.

(3) Jestliže odsouzený prokázal po výkonu nebo prominutí trestu anebo promlčení jeho výkonu svým

vzorným chováním a poctivým poměrem k práci, že se napravil, může soud zahladit odsouzení na žádost odsouzeného nebo toho, kdo je oprávněn nabídnout záruku za dovršení nápravy odsouzeného, i před uplynutím doby uvedené v odstavci 1.

(4) Doba uvedená v odstavci 1 se v případě, že se u podmíněně propuštěného má za to, že trest byl vykonán dnem, kdy odsouzený byl podmíněně propuštěn, řídí délkou skutečného výkonu trestu; v případě, že trest byl zmírněn rozhodnutím prezidenta republiky, řídí se délkou trestu takto zmírněného.

§ 70

(1) Bylo-li odsouzení zahlazeno, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

(2) Bylo-li pachateli uloženo více trestů vedle sebe, nelze odsouzení zahladit, dokud neuplyne doba pro zahlázení toho trestu, k jehož zahlázení tento zákon stanoví dobu nejdelší.

(3) Ustanovení odstavce 2 se užije přiměřeně též na případ, že pachateli bylo uloženo vedle sebe více trestů, stran kterých může podle tohoto zákona nastat účinek, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen.

HLAVA ŠESTÁ

OCHRANNÁ OPATŘENÍ

§ 71

Druhy ochranných opatření

(1) Ochrannými opatřeními jsou ochranné léčení, ochranná výchova a zabránění věci.

(2) Ochrannou výchovu lze uložit jen mladistvému.

§ 72

Ochranné léčení

(1) Soud uloží ochranné léčení v případě uvedeném v § 25 a § 32 odst. 2, nebo jestliže pachatel činu jinak trestného není pro nepřítomnost trestně odpovědný a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný.

(2) Soud tak může učinit též tehdy, jestliže

- a) pachatel trestný čin spáchal ve stavu zmenšené přičetnosti a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, nebo
- b) pachatel, který se oddává zneužívání návykové

látky, spáchal trestný čin pod jejím vlivem nebo v souvislosti s jejím zneužíváním.

(3) Ochranné léčení může soud uložit i vedle trestu anebo při upuštění od potrestání.

(4) Jestliže je ukládán trest odnětí svobody, ochranné léčení se zpravidla začíná po nástupu výkonu trestu v nápravně výchovném ústavu. V ostatních případech se ochranné léčení vykonává zpravidla v léčebném zařízení. Lze-li však vzhledem k povaze choroby a léčebným možnostem očekávat, že účel splní i léčení ambulantní, může soud nařídit i tento způsob léčby, popřípadě ústavní léčení změnit dodatečně na léčení ambulantní nebo naopak. Nepostačí-li délka výkonu trestu odnětí svobody v nápravně výchovném ústavu ke splnění účelu léčení, soud může rozhodnout o jeho pokračování v léčebném nebo ambulantním zařízení.

(5) Ochranné léčení potrvá, dokud to vyžaduje jeho účel. O propuštění z ochranného léčení rozhoduje soud.

(6) Od výkonu ochranného léčení soud upustí, pominou-li před jeho započítáním okolnosti, pro něž bylo uloženo.

§ 73

Zabránění věci

(1) Nebyl-li uložen trest propadnutí věci uvedené v § 55 odst. 1, může soud uložit, že se taková věc zabírá,

- a) náleží-li pachateli, kterého nelze stíhat nebo odsoudit,
- b) náleží-li pachateli, od jehož potrestání soud upustil, nebo
- c) vyžaduje-li to bezpečnost lidí nebo majetku, popřípadě jiný obdobný obecný zájem.

(2) Vlastníkem zabrané věci se stává stát.

HLAVA SEDMÁ

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O STÍHÁNÍ MLADISTVÝCH

§ 74

Obecné ustanovení

(1) Při trestání osoby, která v době spáchání trestného činu dovršila patnáctý rok a nepřekročila osmnáctý rok svého věku (mladistvý), přihlédne soud k zvláštní péči, kterou společnost věnuje mládeži.

(2) Pokud tato hlava neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se na mladistvého ostatních ustanovení tohoto zákona.

§ 75

Trestní odpovědnost

Čin, jehož znaky jsou uvedeny v tomto zákoně, není trestným činem, jestliže je spáchán mladistvým a stupeň jeho nebezpečnosti pro společnost je malý.

§ 76

Účel trestu

Účelem trestu u mladistvého je především vychovat ho v řádného občana, a to se zřetelem k jeho osobním vlastnostem, k jeho rodinné výchově a k prostředí, z něhož pochází.

§ 77

Upuštění od potrestání

(1) Upustil-li soud od potrestání mladistvého, může požádat toho, kdo je oprávněn nabídnout záruku za jeho nápravu, třebaže takovou záruku nenabídl, aby pomáhal vytvářet podmínky pro to, aby mladistvý žil řádným životem.

(2) Soud může upustit od potrestání mladistvého také tehdy, má-li za to, že ochranná výchova (§ 84), kterou zároveň ukládá, zajistí nápravu mladistvého lépe než trest.

Ukládání trestu

§ 78

Mladistvému může soud uložit pouze tresty odnětí svobody, propadnutí věci, vyhoštění, a je-li výdělečně činný, peněžitý trest; trest zákazu činnosti může soud mladistvému uložit jen tehdy, není-li to na překážku přípravě na jeho povolání, přičemž horní hranice sazby tohoto trestu nesmí převyšovat pět let.

§ 79

(1) Trestní sazby odnětí svobody stanovené v tomto zákoně se u mladistvých snižují na polovinu, přičemž však horní hranice trestní sazby nesmí převyšovat pět let a dolní hranice jeden rok.

(2) V případě, že mladistvý spáchal trestný čin,

za který tento zákon ve zvláštní části dovoluje uložení výjimečného trestu, a že stupeň nebezpečnosti takového trestného činu pro společnost vzhledem k zvlášť závažnému způsobu provedení činu nebo k zvlášť závažnému pohnutce nebo k zvlášť těžkému a těžko napravitelnému následku je mimořádně vysoký, může mu soud uložit trest odnětí svobody na pět až deset let, má-li za to, že by trest v rozmezí naznačeném v odstavci 1 k dosažení účelu trestu nepostačoval.

(3) Soud může uložit trest odnětí svobody na pět až deset let mladistvému též tehdy, jestliže spáchal jako voják za branné pohotovosti státu nebo za bojové situace trestný čin, za který tento zákon ve zvláštní části dovoluje uložení výjimečného trestu, a takovým trestným činem byly zmařeny nebo podstatně ohroženy bojové akce nebo zvýšenou měrou ohrožena kázeň nebo pořádek v ozbrojených silách nebo v ozbrojeném sboru, a jestliže soud má za to, že by trest v rozmezí naznačeném v odstavci 1 k dosažení účelu trestu nepostačoval.

§ 80

Úhrnný a souhrnný trest

Ukládá-li soud úhrnný nebo souhrnný trest pachateli, který spáchal trestné činy jednak před tím, než překročil osmnáctý rok svého věku, jednak po tom, co tento rok dovršil, postupuje podle ustanovení § 35, popřípadě § 37, přičemž se hranice trestních sazeb u trestných činů spáchaných před tím, než překročil osmnáctý rok, posuzují podle ustanovení § 79.

§ 81

Výkon trestu odnětí svobody

(1) Trest odnětí svobody se u osob, které nepřekročily osmnáctý rok svého věku, vykonává v nápravně výchovných ústavech pro mladistvé.

(2) Soud může rozhodnout, že v takových ústavech se vykoná trest i u mladistvého, který již překročil osmnáctý rok svého věku; přitom přihlédne zejména k délce trestu a ke stupni a povaze narušení mladistvého.

§ 82

Podmíněné odsouzení

(1) Při podmíněném odsouzení mladistvého stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až tři léta.

(2) Nedovršil-li mladistvý, který byl podmíněně odsouzen, v době, kdy zavedl příčinu k výkonu trestu,

dvacátý rok svého věku, může soud vzhledem k výjimečným okolnostem případu podmíněně odsouzení ponechat v platnosti. Přitom může zkušební dobu přiměřeně prodloužit, ne však o více než dvě léta.

§ 83 - zrušen

Ochranná výchova

§ 84

(1) Odsuzuje-li soud mladistvého, může mu uložit ochrannou výchovu, pokud

- a) o výchovu mladistvého není náležitě postaráno,
- b) dosavadní výchova mladistvého byla zanedbána, nebo
- c) vyžaduje to prostředí, v němž mladistvý žije.

(2) Ochrannou výchovu nelze uložit, jde-li o vojáka.

§ 85

(1) Ochranná výchova se vykonává ve zvláštních výchovných zařízeních; vyžaduje-li to však zdravotní stav chovance, vykonává se v léčebném ústavu.

(2) Ve výkonu ochranné výchovy je nutno řádným pedagogickým vedením zabezpečit přípravu chovance na jeho budoucí povolání.

(3) Ochranná výchova potrvá, dokud to vyžaduje její účel, nejdéle však do dovršení osmnáctého roku věku chovance; vyžaduje-li to zájem chovance, může ji soud prodloužit do dovršení jeho devatenáctého roku.

(4) Od výkonu ochranné výchovy soud upustí, pomínou-li před jejím započatím okolnosti, pro něž byla uložena.

(5) Jestliže převýchova mladistvého pokročila do té míry, že lze očekávat, že i bez omezení, jímž je podroben ve výchovném zařízení, se bude řádně chovat a pracovat, avšak dosud nepominuly všechny okolnosti, pro něž byla ochranná výchova uložena, může soud mladistvého podmíněně umístit mimo výchovné zařízení.

(6) Nesplní-li mladistvý očekávání, že i mimo výchovné zařízení se bude řádně chovat a pracovat, soud podmíněně umístění mimo výchovné zařízení zruší a rozhodne, že se ve výkonu ochranné výchovy pokračuje ve výchovném zařízení.

§ 86

Spáchala-li osoba, která dovršila dvanáctý rok své-

ho věku a je mladší než patnáct let, některý čin, za který tento zákon ve zvláštní části dovoluje uložení výjimečného trestu, uloží soud v občanskoprávním řízení její ochrannou výchovu; soud tak může učinit též tehdy, jestliže je to nutné k zajištění řádné výchovy osoby mladší než patnáct let, která spáchala čin, který by jinak byl trestným činem.

§ 87

Zahlázení odsouzení

(1) O tom, zda se odsouzení mladistvého zahlašuje, rozhodne soud, přihlížející k chování mladistvého ve výkonu trestu odnětí svobody, po výkonu tohoto trestu. Byl-li trest podle rozhodnutí prezidenta republiky zmírněn, soud takto postupuje poté, co mladistvý byl po výkonu zmírněného trestu propuštěn na svobodu.

(2) Vyslovil-li soud, že se mladistvý, podmíněně propuštěný z výkonu trestu odnětí svobody, osvědčil, hledí se na něho, jako by nebyl odsouzen.

(3) Na mladistvého, kterému byl uložen peněžitý trest, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile byl trest vykonán nebo bylo od výkonu trestu nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno.

(4) Na mladistvého, kterému byl uložen trest propadnutí věci, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile nabyl právní moci rozsudek, jímž byl tento trest uložen.

HLAVA OSMÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 88

K okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, se přihlídně jen tehdy, jestliže pro svou závažnost podstatně zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost.

§ 89

(1) Trestným činem se rozumí jen čin soudně trestný, a pokud z jednotlivého ustanovení nevyplyvá něco jiného, též příprava k trestnému činu, pokus trestného činu, organizátorství, návod a pomoc.

(2) Jednáním se rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel podle okolností a svých poměrů povinen.

(3) Trestný čin je spáchán výdělečně, opatruje-

-li si pachatel soustavnou trestnou činností po delší dobu převážný zdroj příjmů.

(4) Trestný čin je spáchán veřejně, jestliže je spáchán

- a) obsahem tiskoviny nebo rozšiřovaného spisu filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo
- b) před více než dvěma osobami současně přítomnými.

(5) Trestný čin je spáchán se zbraní, jestliže pachatel nebo s jeho vědomím některý ze spolupachatelů užije zbraně k útoku, k překonání nebo zamezení odporu anebo jestliže ji k tomu účelu má u sebe; zbraní se tu rozumí, pokud z jednotlivého ustanovení nevyplývá něco jiného, cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším.

(6) Trestný čin je spáchán násilím i tehdy, je-li spáchán na osobě, kterou pachatel uvedl do stavu bezbrannosti lstí.

(7) Těžkou újmou na zdraví se rozumí jen vážná porucha zdraví nebo vážné onemocnění. Za těchto podmínek je těžkou újmou na zdraví

- a) zmrzačení,
- b) ztráta nebo podstatné snížení pracovní způsobilosti,
- c) ochromení údu,
- d) ztráta nebo podstatné oslabení funkce smyslového ústrojí,
- e) poškození důležitého orgánu,
- f) zohyždění,
- g) vyvolání potratu,
- h) mučivé útrapy, nebo
- ch) delší dobu trvající porucha zdraví.

(8) Osobou blízkou se rozumí příbuzný v pokolení přímém, osvojitel, osvojenec, sourozenec a manžel; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké jen tehdy, kdyby újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá právem pociťovala jako újmu vlastní.

(9) Veřejným činitelem je volený funkcionář nebo jiný odpovědný pracovník národního výboru, soudu nebo jiného státního orgánu nebo příslušník ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru, pokud se podílí na plnění úkolů společnosti a státu a používá přitom pravomoci, která mu byla v rámci odpovědnosti za plnění těchto úkolů svěřena. K trestní odpovědnosti a ochraně veřejného činitele se podle jednotlivých ustanovení tohoto zákona vyžaduje, aby trestný čin byl spáchán v souvislosti s jeho pravomocí a odpovědností.

(10) Státním tajemstvím se rozumí vše, co v důležitém zájmu republiky, zejména v zájmu politickém,

vojenském nebo hospodářském, má zůstat utajeno před nepovolanou osobou.

(11) Hospodářským tajemstvím se rozumí vše, co je důležité pro hospodářskou činnost a v obecném zájmu má zůstat utajeno před nepovolanou osobou.

(12) Služebním tajemstvím se rozumí důležitá skutečnost, která souvisí s činností národního výboru, soudu, ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru nebo jiného státního orgánu a v obecném zájmu má zůstat utajena před nepovolanou osobou.

(13) Návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobíle nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.

(14) Škodou nikoli nepatrnou se rozumí škoda, dosahující nejméně poloviny nejnižší měsíční mzdy stanovené obecně závaznými právními předpisy, škodou nikoli malou se rozumí částka dosahující nejméně trojnásobku takové mzdy, větší škodou se rozumí částka dosahující nejméně desetinásobku takové mzdy, značnou škodou částka dosahující nejméně padesátinásobku takové mzdy a škodou velkého rozsahu částka dosahující nejméně dvousetpadesátinásobku takové mzdy. Těchto hledisek se užije obdobně pro určení výše prospěchu a hodnoty věci.

(15) Kde tento zákon spojuje s uplynutím určité doby nějaký účinek, nezapočítává se do ní den, kdy nastala událost určující její začátek.

(16) Za organizaci se pro účely trestního zákona považuje též fyzická osoba, která provozuje podnikatelskou činnost podle zvláštního zákona.

§ 90

(1) Jestliže k spáchání trestného činu tento zákon vyžaduje zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení pachatele, může být pachatelem nebo spolupachatelem trestného činu pouze osoba, která má požadovanou vlastnost, způsobilost nebo postavení. Pachatelem nebo spolupachatelem trestného činu vojenského podle hlavy dvanácté zvláštní části tohoto zákona může být jen voják.

(2) Organizátorem, návodcem nebo pomocníkem trestného činu uvedeného v odstavci 1 může být i osoba, která nemá vlastnost, způsobilost nebo postavení tam vyžadované.

(3) Kde se v tomto zákoně mluví o vojáku, rozumí se jím

- a) voják v činné službě,

- b) osoba, která se povoláním k zvláštní službě stala příslušníkem ozbrojených sil,
- c) příslušník vojensky organizovaného nebo jiného sboru, jehož příslušníci podléhají podle zvláštních zákonů ustanovením o trestných činech vojenských, je-li v činné službě,
- d) voják nebo příslušník sboru uvedeného pod písmenem c) mimo činnou službu, je-li ve služebním stejnokroji, nebo
- e) válečný zajatec.

(4) Kde se v tomto zákoně mluví o vojenské službě nebo o vojenské povinnosti, rozumí se tím služba nebo povinnost osob uvedených v odstavci 3.

ČÁST DRUHÁ

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

HLAVA PRVNÍ

TRESTNÉ ČINY PROTI REPUBLICE

Oddíl první

Trestné činy proti základům republiky

§ 91

Vlastizrada

Československý občan, který ve spojení s cizí mocí nebo s cizím činitelem spáchá trestný čin rozvracení republiky, teroru, záškodnictví nebo sabotáže, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem.

§ 92

Rozvracení republiky

(1) Kdo v úmyslu rozvrátit ústavní zřízení, územní celistvost nebo obranyschopnost republiky anebo zničit její samostatnost se účastní násilných akcí proti republice nebo jejím orgánům, bude potrestán odnětím svobody na osm až dvanáct let.

(2) Odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt,
- c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo
- d) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu.

Teror

§ 93

Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení republiky jiného úmyslně usmrtí nebo se o to pokusí, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem.

§ 93a

(1) Kdo se zmocní rukojmí a hrozí, že ho usmrtí anebo že mu způsobí újmu na zdraví nebo jinou újmu, s cílem vynutit si splnění podmínek poškozujících ústavní zřízení republiky, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) je-li při takovém činu rukojmím osoba mladší než osmnáct let,
- c) je-li při takovém činu rukojmími více osob, nebo
- d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 94 – zrušen

Záškodnictví

§ 95

(1) Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost republiky

- a) vydá lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že způsobí požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání (obecné nebezpečí), nebo
- b) obecné nebezpečí zvýší anebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění,

bude potrestán odnětím svobody na pět až dvanáct let.

(2) Odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

- b) spáchá-li takový čin opětovně,
- c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt,
- d) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo
- e) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu.

§ 96

(1) Kdo v úmyslu uvedeném v § 95 odst. 1 cizí nebo vlastní věc zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za branné pohotovosti státu.

§ 97

Sabotáž

(1) Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost republiky zneužije svého zaměstnání, povolání, postavení nebo své funkce nebo se dopustí jiného jednání k tomu, aby

- a) mařil nebo ztěžoval plnění důležitého úkolu státního orgánu, ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru, hospodářské organizace nebo jiné instituce, nebo
- b) způsobil v činnosti takového orgánu anebo takové organizace nebo instituce poruchu nebo jinou závažnou škodu,

bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na osm až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo
- b) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt,
- b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo
- c) zorganizuje-li takový čin za branné pohotovosti státu.

§ 98 – zrušen

§ 99 – zrušen

§ 100 – zrušen

§ 101 – zrušen

Hanobení republiky a jejího představitele

§ 102

Kdo veřejně hanobí republiku, Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky, Českou národní radu, Slovenskou národní radu nebo jejich předsednictva anebo vlády, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 103

Kdo veřejně hanobí prezidenta republiky pro výkon jeho pravomoci nebo vůbec pro jeho činnost v životě politickém, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 104 – zrušen

Oddíl druhý

Trestné činy proti bezpečnosti republiky

§ 105

Vyzvědačství

(1) Kdo vyzvídá státní tajemství s cílem vyrazit je cizí moci,

kdo s takovým cílem sbírá údaje obsahující státní tajemství, nebo

kdo státní tajemství cizí moci úmyslně vyrazí, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo umožní nebo usnadní činnost pachateli činu uvedeného v odstavci 1 nebo organizaci, jejímž cílem je vyzvídat státní tajemství.

(3) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizace, jejímž cílem je vyzvídat státní tajemství,
- b) spáchá-li takový čin, ačkoli mu bylo uchovávaní státního tajemství zvlášť uloženo,
- c) spáchá-li takový čin výdělečně nebo ve značném rozsahu, nebo
- d) týká-li se takový čin státního tajemství zvlášť důležitého.

(4) Odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 za branné pohotovosti státu.

Ohrožení státního tajemství

§ 106

(1) Kdo vyzvídá státní tajemství s cílem vyzradit je nepovolané osobě,

kdo s takovým cílem sbírá údaje obsahující státní tajemství, nebo

kdo státní tajemství nepovolané osobě úmyslně vyzradí,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) týká-li se čin uvedený v odstavci 1 státního tajemství zvlášť důležitého,
- b) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu, nebo
- c) vyzradí-li nepovolané osobě úmyslně státní tajemství, jehož uchovávání mu bylo zvlášť uloženo.

§ 107

(1) Kdo z nedbalosti způsobí vyzrazení státního tajemství nepovolané osobě, anebo ztrátu listiny nebo věci obsahující státní tajemství, ačkoli

- a) je podle svého zaměstnání, povolání, postavení nebo své funkce povinen je uchovávat, nebo
 - b) jde o státní tajemství zvlášť důležité,
- bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Kdo z nedbalosti způsobí, že se státní tajemství stalo známým v cizině, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

§ 107a – zrušen

§ 108 – zrušen

§ 109

Nedovolené překročení státní hranice

(1) Kdo překročí státní hranici za použití násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí, bude potrestán

odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na tři léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, jestliže

- a) čin uvedený v odstavci 1 zorganizuje,
- b) spáchá takový čin, ačkoli mu jako československému občanu bylo zvlášť uloženo uchovávání státního tajemství,
- c) spáchá takový čin se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami,
- d) způsobí takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo
- e) spáchá takový čin za branné pohotovosti státu.

(3) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán, jestliže

- a) činem uvedeným v odstavci 1 způsobí smrt, nebo
- b) spáchá takový čin jako voják za branné pohotovosti státu nebo za bojové situace.

§ 110 – zrušen

§ 111

Porušování předpisů o mezinárodních letech

Kdo poruší předpisy o mezinárodních letech, zejména tím, že vnikne letadlem na území republiky, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem.

§ 112 – zrušen

Oddíl třetí

Trestné činy proti obraně vlasti

§ 113

Spolupráce s nepřítelem

Kdo za branné pohotovosti státu opatřuje nepříteli prospěch nebo ho jakkoli podporuje, bude potrestán, nejde-li o čin přísněji trestný, odnětím svobody na jeden rok až deset let.

§ 114

Válečná zrada

Československý občan, který za branné pohotovosti státu koná službu v nepřátelském vojsku nebo v nepřátelském ozbrojeném sboru, bude potrestán odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem.

§ 115

Služba v cizím vojsku

(1) Československý občan, který bez povolení koná službu ve vojsku cizí moci nebo v cizím ozbrojeném sboru, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za branné pohotovosti státu.

na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) získá-li takovým činem značný prospěch, nebo
- c) byl-li pro takový čin v posledních pěti letech odsouzen nebo z výkonu trestu odnětí svobody uloženého za takový čin propuštěn.

HLAVA DRUHÁ

TRESTNÉ ČINY HOSPODÁŘSKÉ

Oddíl první

Trestné činy proti hospodářské soustavě

§ 116 – zrušen

§ 117 – zrušen

§ 118

Neoprávněné podnikání

(1) Kdo neoprávněně ve větším rozsahu poskytuje služby nebo provozuje výrobní nebo jiné výdělečné podnikání, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

- a) používá-li k činu uvedenému v odstavci 1 jiného jako pracovní síly, nebo
- b) získá-li takovým činem značný prospěch.

§ 119 – zrušen

§ 120 – zrušen

§ 121

Poškozování spotřebitele

(1) Kdo ve větším rozsahu poškozuje spotřebitele zejména tím, že porušuje závazná ustanovení o cenách zboží nebo služby, anebo že je šidí na jakosti, množství nebo váze zboží, anebo kdo uvede ve větším rozsahu na trh výrobky, práce nebo služby a zatají při tom jejich podstatné vady, bude potrestán odnětím svobody

§ 122

Ohrožení hospodářského tajemství

(1) Kdo vyzvídá hospodářské tajemství v úmyslu vyrazit je nepovolané osobě, nebo kdo hospodářské tajemství nepovolané osobě úmyslně vyrazí, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo z nedbalosti způsobí, že se hospodářské tajemství stalo známým v cizině.

(3) Kdo hospodářské tajemství vyzvídá v úmyslu vyrazit je do ciziny, nebo kdo hospodářské tajemství úmyslně do ciziny vyrazí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 3 značnou škodu.

§ 123 – zrušen

§ 124

Porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou

(1) Kdo podstatně ohrozí obecný zájem tím, že poruší zákaz nebo omezení dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, anebo kdo výrazně zkrátí cło, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nejméně se dvěma osobami, nebo

- b) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 128 – zrušen

§ 129 – zrušen

§ 130 – zrušen

Oddíl druhý

Trestné činy proti hospodářské kázní

§ 131 – zrušen

§ 132 – 139 zrušeny

§ 125

Narušování řízení,
plánování a kontroly
národního hospodářství

(1) Kdo v úmyslu zajistit podniku nebo organizaci nebo jejich složce neoprávněné výhody uvede o závažných skutečnostech ve výkazu, hlášení, vstupních údajích vkládaných do počítače nebo v jiných podkladech sloužících k řízení, plánování nebo kontrole hospodaření, nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu uvedeném v odstavci 1

- a) učiní zásah do technického nebo programového vybavení počítače, nebo
- b) podklady uvedené v odstavci 1 zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými, zatají nebo nevede.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 vážnou poruchu v chodu národního hospodářství nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 126 – zrušen

§ 127

Porušování závazných pravidel
hospodářského styku

(1) Kdo v úmyslu opatřit podniku nebo organizaci nebo jejich složce ve značném rozsahu neoprávněné výhody, poruší závazným způsobem pravidla hospodářského styku stanovená obecně závazným právním předpisem, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 vážnou poruchu v hospodářské činnosti podniku nebo organizace nebo vážnou poruchu v zásobování anebo zkrácení příjmů státu ve značném rozsahu.

Oddíl třetí

Trestné činy proti měně a trestné činy daňové

§ 140

Padělání a pozměňování peněz

(1) Kdo padělá nebo pozmění peníze v úmyslu udat je jako pravé nebo platné anebo jako peníze vyšší hodnoty, nebo

kdo padělané nebo pozměněné peníze udá jako pravé, bude potrestán odnětím svobody na pět až deset let.

(2) Odnětím svobody na deset až patnáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo
- b) spáchá-li takový čin ve značném rozsahu.

§ 141

Udávání padělaných a pozměněných
peněz

Kdo padělané nebo pozměněné peníze, jimiž mu bylo placeno jako pravými, udá jako pravé, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

§ 142

Výroba a držení padělatelského
náčiní

(1) Kdo vyrobí, sobě nebo někomu jinému opatří anebo přechovává nástroj nebo jiný předmět způsobilý k padělání nebo pozměňování peněz, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 při výkonu svého povolání.

§ 143

Společné ustanovení

Ochrana podle § 140 až 142 se poskytuje též penězům cizozemským, jakož i tuzemským a cizozemským cenným papírům hromadně vydaným, které znějí na majitele nebo jsou rubopisem převoditelné, a šekům.

§ 144

Ohrožování oběhu tuzemských peněz

(1) Kdo neoprávněně vyrobí nebo vydá náhražky tuzemských peněz, nebo

kdo takové náhražky neoprávněně dává do oběhu, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo

- a) bez zákonného důvodu odmítá tuzemské peníze,
- b) bez hospodářské potřeby shromažďuje drobné tuzemské peníze, nebo
- c) poškozují tuzemské peníze.

§ 145

Padělání a pozměňování známek

(1) Kdo padělá nebo pozmění poštovní nebo kolové známky v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch, nebo

kdo takové známky úmyslně uvádí do oběhu nebo jich užije jako pravých, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve značném rozsahu, nebo
- b) získá-li takovým činem značný prospěch.

Ohrožení devizového hospodářství

§ 146

(1) Kdo způsobí devizovému hospodářství větší škodu tím, že jedná proti předpisům o devizovém hospodářství, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo
- b) spáchá-li takový čin proto, že porušil povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce.

§ 147

(1) Kdo při prodeji cizozemských peněz nebo platebních dokumentů znějících na cizí měnu uvede nepravdivé údaje a získá tím pro sebe nebo jiného neoprávněně výhodu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu způsobit devizovému hospodářství větší škodu dosáhne na základě nepravdivého nebo neúplného údaje pro sebe nebo jiného povolení nebo dokladu potřebného podle devizových předpisů.

§ 148

Zkrácení daně

(1) Kdo ve větším rozsahu zkrátí daň, poplatek nebo jinou jim podobnou dávku, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nejméně se dvěma osobami,
- b) poruší-li k usnadnění takového činu úřední uzávěru, nebo
- c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

Oddíl čtvrtý

**Trestné činy proti předpisům
o nekalé soutěži, ochranných
známkách, chráněných vzorech
a vynálezech a proti autorskému právu**

§ 149

Nekalá soutěž

Kdo jednáním, které je v rozporu s předpisy upravujícími soutěž v hospodářském styku nebo se zvyklými soutěže, poškodí dobrou pověst nebo ohrozí chod nebo rozvoj podniku soutěžitele, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

§ 150

Porušování práv k ochranné známce,
obchodnímu jménu
a chráněnému označení původu

(1) Kdo uvede do oběhu výrobky neoprávněně označované ochrannou známkou, k níž přísluší výhradní právo jinému, nebo známkou snadno s ní zaměnitelnou, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Stejně bude potrestán, kdo pro dosažení hospodářského prospěchu

- a) neoprávněně užívá obchodní jméno nebo jakékoliv označení s ním zaměnitelné, nebo
- b) uvede do oběhu výrobky neoprávněně opatřené označením původu, k němuž přísluší výhradní právo jinému, nebo označením původu snadno s ním zaměnitelným.

§ 151

Porušování práv k vynálezu
a průmyslovému vzoru

Kdo zasáhne do práv k chráněnému vynálezu nebo průmyslovému vzoru jednáním, ke kterému není oprávněn, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

§ 152

Porušování autorského práva

Kdo s dílem, které je předmětem autorského práva nebo práva příbuzného právu autorskému, neoprávněně nakládá způsobem, který přísluší autoru nebo jinému nositeli autorského práva nebo práva příbuzného právu autorskému, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

HLAVA TŘETÍ**TRESTNÉ ČINY PROTI POŘÁDKU
VE VĚCECH VEŘEJNÝCH****Oddíl první**

**Trestné činy proti
výkonu pravomoci
státního orgánu a veřejného činitele**

Útok na státní orgán

§ 153

(1) Kdo užije násilí v úmyslu působit na výkon

pravomoci národního výboru, soudu nebo jiného státního orgánu, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví, nebo
- b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu nebo jiný zvlášť závažný následek.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 154

(1) Kdo jinému vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu

- a) v úmyslu působit na výkon pravomoci státního orgánu, nebo
- b) pro výkon pravomoci státního orgánu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo hrubě urazí nebo pomluví státní orgán při výkonu jeho pravomoci nebo pro tento výkon, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

Útok na veřejného činitele

§ 155

(1) Kdo užije násilí

- a) v úmyslu působit na výkon pravomoci veřejného činitele, nebo
- b) pro výkon pravomoci veřejného činitele, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se zbraní,
- b) ublíží-li takovým činem jinému na zdraví, nebo
- c) způsobí-li takovým činem větší škodu.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 156

(1) Kdo jinému vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu

- a) v úmyslu působit na výkon pravomoci veřejného činitele, nebo
- b) pro výkon pravomoci veřejného činitele, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se zbraní.

(3) Kdo hrubě urazí nebo pomluví veřejného činitele při výkonu jeho pravomoci nebo pro tento výkon, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

§ 156a – zrušen

§ 157

Společné ustanovení

Ochrana podle § 155 a 156 se poskytuje též osobě, která vystoupila na podporu nebo na ochranu veřejného činitele.

Oddíl druhý

Trestné činy veřejných činitelů

§ 158

Zneužívání pravomoci veřejného činitele

(1) Veřejný činitel, který v úmyslu způsobit jinému škodu anebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch

- a) vykonává svou pravomoc způsobem odporujícím zákonu,
- b) překročí svou pravomoc, nebo
- c) nesplní povinnost vyplývající z jeho pravomoci, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

- a) opatří-li činem uvedeným v odstavci 1 sobě nebo jinému značný prospěch,
- b) způsobí-li takovým činem vážnou poruchu v činnosti podniku nebo organizace, nebo
- c) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 159

Maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti

(1) Veřejný činitel, který při výkonu své pravomo-

ci z nedbalosti zmaří nebo podstatně ztíží splnění důležitého úkolu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 vážnou poruchu v činnosti podniku nebo organizace, nebo
- b) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

Oddíl třetí

Úplatkářství

§ 160

Přijímání úplatku

(1) Kdo v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu přijme nebo si dá slíbit úplatek, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Kdo za okolností uvedených v odstavci 1 úplatek žádá, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako veřejný činitel.

§ 161

Podplácení

(1) Kdo jinému v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 vůči veřejnému činiteli.

§ 162

Nepřímé úplatkářství

(1) Kdo žádá nebo přijme úplatek za to, že bude svým vlivem působit na výkon pravomoci veřejného činitele, nebo za to, že tak již učinil, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo z důvodu uvedeného v odstavci 1 jinému poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 163

Zvláštní ustanovení o účinné
létosti

Trestnost podplácení (§ 161) a nepřímého úplatkářství (§ 162) zaniká, jestliže pachatel úplatek poskytl nebo slíbil jen proto, že byl o to požádán, a učinil o tom dobrovolně bez odkladu oznámení prokurátoru nebo bezpečnostnímu orgánu.

Oddíl čtvrtý

Některé formy trestné součinnosti

§ 164

Podněcování

Kdo veřejně podněcuje k trestnému činu nebo k hromadnému neplnění důležité povinnosti uložené podle zákona, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 165

Schvalování trestného činu

(1) Kdo veřejně schvaluje trestný čin nebo kdo veřejně vychvaluje pro trestný čin jeho pachatele, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu projevit s trestným činem souhlas

- a) pachatele nebo osobu jemu blízkou odmění nebo odškodní za trest, nebo
- b) na takovou odměnu nebo odškodnění sbírá.

§ 166

Nadržování

(1) Kdo pachateli trestného činu pomáhá v úmyslu umožnit mu, aby unikl trestnímu stíhání, trestu nebo ochrannému opatření nebo jejich výkonu, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, pomáhá-li však takto pachateli trestného činu, na který tento zákon stanoví trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

(2) Kdo spáchá čin uvedený v odstavci 1 ve prospěch osoby sobě blízké, není trestný, ledaže by tak učinil v úmyslu

- a) pomoci osobě, která spáchala trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodnictví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105), nebo genocidia (§ 259), nebo
- b) opatřit sobě nebo jinému majetkový prospěch.

§ 167

Nepřekážení trestného činu

(1) Kdo se hodnověrným způsobem doví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodnictví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105), ohrožení státního tajemství podle § 106, nedovoleného překročení státní hranice podle § 109 odst. 2, 3, válečné zrady (§ 114), padělání a pozměňování peněz (§ 140), obecného ohrožení podle § 179, ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla podle § 180a, zavlčení vzdušného dopravního prostředku do ciziny podle § 180c odst. 2, vraždy (§ 219), loupeže (§ 234), braní rukojmí (§ 234a), znásilnění (§ 241), pohlavního zneužívání podle § 242, krádeže podle § 247 odst. 5, zpronevěry podle § 248 odst. 4, podvodu podle § 250 odst. 4, genocidia (§ 259), používání zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 262), válečné krutosti (§ 263), plenění v prostoru válečných operací (§ 264), neuposlechnutí rozkazu podle § 273 odst. 2 písm. a), zprotivení a donucení k porušení vojenské povinnosti podle § 275 odst. 2 písm. a), porušování práv a chráněných zájmů vojáků podle § 279a odst. 3 a § 279b odst. 3, zběhnutí (§ 282) nebo ohrožení morálního stavu jednotky podle § 288 odst. 2, a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta; stanoví-li tento zákon na některý z těchto trestných činů trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

(2) Kdo spáchá čin uvedený v odstavci 1, není trestný, nemohl-li trestný čin překazit bez značných nesnází nebo aniž by sebe nebo osobu blízkou uvedl v nebezpečí smrti, ublížení na zdraví, jiné závažné újmy nebo trestního stíhání. Uvedení osoby blízké v nebezpečí trestního stíhání však nezbavuje pachatele trestnosti, týká-li se nepřekážení trestného činu vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodnictví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105), ohrožení státního tajemství podle § 106 nebo genocidia (§ 259).

(3) Překazit trestný čin lze i jeho včasným oznámením prokurátoru nebo bezpečnostnímu orgánu; voják může místo toho učinit oznámení veliteli nebo náčelníku.

§ 168

Neoznámení trestného činu

(1) Kdo se hodnověrným způsobem doví, že jiný spáchal trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracení re-

publiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodnictví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105), ohrožení státního tajemství (§ 106 a 107), padělání a pozměňování peněz (§ 140), obecného ohrožení podle § 179, ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla podle § 180a, zavlečení vzdušného dopravního prostředku do ciziny podle § 180c odst. 2, vraždy (§ 219), genocidia (§ 259) nebo používání zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 262), a takový trestný čin neoznámí bez odkladu prokurátoru nebo bezpečnostnímu orgánu nebo místo toho, jde-li o vojáka, velitele nebo náčelníku, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta; stanoví-li tento zákon na některý z těchto trestných činů trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

(2) Kdo spáchá čin uvedený v odstavci 1, není trestný, nemohl-li oznámení učinit, aniž by sebe nebo osobu blízkou uvedl v nebezpečí smrti, ublížení na zdraví, jiné závažné újmy nebo trestního stíhání. Uvedení osoby blízké v nebezpečí trestního stíhání však nezbavuje pachatele trestnosti, týká-li se neoznámení trestného činu vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodnictví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105), ohrožení státního tajemství (§ 106 a 107) nebo genocidia (§ 259).

Oddíl pátý

Jiná rušení činnosti státního orgánu

§ 169 – zrušen

§ 169a

Zasahování do nezávislosti soudu

(1) Kdo působí na soudce, aby porušil své povinnosti v řízení před soudem, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu

- a) opatřit sobě nebo jinému značný prospěch, nebo
- b) způsobit značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 170 – zrušen

§ 170a – zrušen

§ 171

Maření výkonu úředního rozhodnutí

(1) Kdo maří nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí soudu nebo jiného státního orgánu tím, že

- a) bez povolení a bez vážného důvodu se zdržuje v místě nebo obvodě, na které se vztahuje trest zákazu pobytu, nebo nedodržuje omezení, která mu byla soudem uložena v souvislosti s výkonem tohoto trestu,
- b) vykonává činnost, která mu byla zakázána,
- c) odmítá se podrobit ochrannému léčení nebo ochranné výchově, které mu byly uloženy soudem, nebo jinak, zejména útekem z ústavu, výkon takových rozhodnutí podstatně ztěžuje, nebo
- d) dopustí se závažného jednání, aby zmařil účel vazby nebo trestu,

bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo peněžitým trestem.

(2) Kdo zmaří nebo podstatně ztíží výkon rozhodnutí soudu nebo jiného státního orgánu tím, že

- a) zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnou, zatají, zci-
zí nebo odstraní věc, které se takové rozhodnutí týká, nebo
- b) uprchne stráží, z vazby nebo z výkonu trestu od-
nětí svobody,

bude potrestán odnětím svobody až na pět let nebo peněžitým trestem.

(3) Kdo poté, co proti němu byla bezvýsledně použita opatření v občanském soudním řízení směřující k výkonu rozhodnutí soudu nebo soudem schválené dohody o výchově nezletilých dětí, maří výkon takového rozhodnutí nebo dohody, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 172

Vzpoura vězňů

(1) Kdo se zúčastní vzepření skupiny vězňů dozorčímu orgánu, jeho rozkazu nebo vězeňskému řádu, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, zorganizuje-li čin uvedený v odstavci 1.

§ 173

Ohrožení služebního tajemství

(1) Kdo vyzvídá služební tajemství v úmyslu vy-
zradit je nepovolané osobě, nebo

kdo služební tajemství nepovolané osobě úmyslně vyzradí,
bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo z nedbalosti způsobí, že se služební tajemství stalo známým v cizině.

(3) Kdo služební tajemství vyzvídá v úmyslu vyrazit je do ciziny, nebo

kdo služební tajemství úmyslně do ciziny vyrazí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 174

Křivé obvinění

(1) Kdo jiného lživě obviní z trestného činu v úmyslu přivodit jeho trestní stíhání, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 175

Křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek

(1) Kdo jako svědek, znalec nebo tlumočník před soudem, prokurátorem nebo před vyšetřovatelem nebo vyhledávacím orgánem, pokud konají vyšetřování nebo vyhledávání podle trestního řádu, anebo před státním notářem, nebo orgánem hospodářské arbitráže, pokud vykonávají rozhodovací činnost,

- a) uvede nepravdu o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí, nebo
 - b) takovou okolnost zamlčí,
- bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 176

Padělání a pozměňování veřejné listiny

(1) Kdo padělá veřejnou listinu nebo podstatně změní její obsah v úmyslu, aby jí bylo užito jako pravé, nebo

kdo užije takové listiny jako pravé, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v od-

stavci 1 značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 177

Maření přípravy a průběhu voleb

Kdo jinému násilím nebo pohrůzkou násilí nebo lstí brání ve výkonu volebního práva nebo jiného takovým způsobem k výkonu volebního práva nutí, nebo

kdo padělá údaje v dokladu o počtu členů politické strany nebo na petici pro volební účely nebo v jiném volebním dokumentu, nebo vědomě použije takového dokumentu jako pravého, nebo

kdo vědomě nesprávně sečte hlasy či poruší tajnost hlasování, nebo

kdo jinak hrubým způsobem maří přípravy nebo průběh voleb do zastupitelského sboru, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 178 – zrušen

HLAVA ČTVRTÁ

TRESTNÉ ČINY OBECNĚ NEBEZPEČNÉ

Obecné ohrožení

§ 179

(1) Kdo úmyslně vydá lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že způsobí požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektriny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání (obecné nebezpečí), nebo

kdo obecné nebezpečí zvýší anebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin opětovně v krátké době, nebo
- c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt, škodu velkého rozsahu nebo jiný zvlášť závažný následek.

(3) Odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 úmyslně smrt, nebo

b) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu.

§ 180

(1) Kdo z nedbalosti způsobí nebo zvýší obecné nebezpečí anebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nebo smrt,
- b) spáchá-li takový čin proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo
- c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 2 písm. b)

- a) škodu velkého rozsahu, nebo
- b) těžkou újmu na zdraví nebo smrt.

(4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 2 písm. b) těžkou újmu na zdraví nebo smrt více osob.

Ohrožení bezpečnosti vzdušného
dopravního prostředku a civilního plavidla

§ 180a

(1) Kdo na palubě vzdušného dopravního prostředku nebo civilního plavidla v úmyslu získat nebo vykonávat kontrolu nad takovým prostředkem

- a) užije proti jinému násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí,
 - b) vyhrožuje jinému usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu, nebo
 - c) zneužije bezbrannosti jiného,
- bude potrestán odnětím svobody na osm až patnáct let nebo propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem, popřípadě vedle těchto trestů též propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo
- b) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu.

§ 180b

Kdo sdělí nepravdivou informaci, která může ohrozit bezpečnost nebo provoz vzdušného dopravního

ho prostředku za letu nebo civilního plavidla za plavby, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem.

§ 180c

Zavlečení vzdušného dopravního
prostředku do ciziny

(1) Kdo za účelem zavlečení vzdušného dopravního prostředku do ciziny se takového prostředku zmocní nebo neoprávněně užije takového prostředku, který mu byl svěřen, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let nebo propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem, popřípadě vedle těchto trestů též propadnutím majetku bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 181

Porušování povinnosti při hroživé tísni

Kdo zmaří nebo ztíží odvrácení nebo zmírnění hroživé tísně, která přímo postihuje větší skupinu osob, tím, že bez závažného důvodu

- a) odepře pomoc, která je mu podle zákona uložena nebo k níž se zavázal, nebo
 - b) zmaří poskytnutí takové pomoci jinou osobou,
- bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

Ohrožení životního prostředí

§ 181a

(1) Kdo úmyslně vydá životní prostředí v nebezpečí závažného poškození tím, že poruší předpisy o ochraně životního prostředí a hospodaření s přírodními zdroji (ohrožení životního prostředí), bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán, jestliže činem uvedeným v odstavci 1 způsobí na životním prostředí značnou újmu.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, jestliže činem uvedeným v odstavci 1 způsobí na životním prostředí újmu velkého rozsahu.

§ 181b

(1) Kdo z nedbalosti způsobí ohrožení životního prostředí (§ 181a odst. 1), bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženu mu podle zákona, nebo
- b) způsobí-li takovým činem na životním prostředí značnou újmu.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 2 písm. a) na životním prostředí újmu velkého rozsahu.

Poškozování a ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení

§ 182

(1) Kdo úmyslně ohrozí provoz

- a) veřejného telekomunikačního zařízení, pošty nebo zařízení pro hromadnou veřejnou dopravu,
 - b) podmořského kabelu nebo podmořského potrubí,
 - c) zařízení energetického nebo vodárenského,
 - d) veřejného ochranného zařízení proti požáru, povodni nebo jiné živelní pohromě,
 - e) obranného nebo ochranného zařízení proti leteckým a jiným podobným útokům nebo jejich následkům, nebo
 - f) podobného obecně prospěšného zařízení,
- bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 poruchu provozu obecně prospěšného zařízení, nebo
- b) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu.

§ 183

Kdo úmyslně zničí nebo učiní neupotřebitelnou zřetelně označenou značku bodu astronomicko-geodetické sítě nebo základního nivelačního bodu nebo opěrného gravimetrického bodu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

§ 184

Kdo z nedbalosti ohrozí provoz obecně prospěšného zařízení (§ 182 odst. 1), bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo peněžitým trestem.

§ 185

Nedovolené ozbrojování

(1) Kdo bez povolení vyrobí nebo opatří sobě nebo jinému střelnou zbraň anebo ji přechovává, bude

potrestán odnětím svobody až na tři měsíce nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Kdo bez povolení

- a) sobě nebo jinému opatří nebo přechovává zbraň hromadně účinnou nebo součástky, jichž je k užití takové zbraně nezbytně třeba, nebo
 - b) hromadí, vyrábí nebo sobě nebo jinému opatřuje zbraně, střelivo nebo výbušniny,
- bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 2 ve větším rozsahu, nebo
- b) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu.

§ 186 – zrušen

Nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů

§ 187

(1) Kdo bez povolení vyrobí, doveze, vyveze, provede, jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku nebo jed, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny nebo ve větším rozsahu,
- b) získá-li takovým činem značný prospěch,
- c) spáchá-li takový čin vůči osobě mladší než osmnáct let, nebo
- d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt, nebo
- b) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.

§ 188

(1) Kdo vyrobí, sobě nebo jinému opatří anebo přechovává předmět určený k nedovolené výrobě omamné nebo psychotropní látky nebo jedu, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve větším rozsahu, nebo
- b) získá-li takovým činem značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 vůči osobě mladší než osmnáct let.

§ 188a

Šíření toxikomanie

(1) Kdo svádí jiného ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu nebo ho v tom podporuje anebo kdo zneužívání takové látky jinak podněcuje nebo šíří, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 vůči osobě mladší než osmnáct let.

Šíření nakažlivé choroby

§ 189

Kdo úmyslně způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé lidské choroby, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

§ 190

Kdo z nedbalosti způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé lidské choroby, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

§ 191

(1) Kdo způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé choroby domácích nebo jiných hospodářsky důležitých zvířat, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 rozšíření takové choroby.

§ 192

(1) Kdo způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé choroby nebo škůdce užitkových rostlin, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 rozšíření takové choroby nebo takového škůdce.

Ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými potřebami

§ 193

(1) Kdo má na prodej, vyrobí anebo sobě nebo jinému opatří úmyslně potraviny nebo jiné předměty, jejichž použití nebo užití k obvyklému účelu je nebez-

pečné lidskému zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt.

§ 194

Kdo má na prodej, vyrobí anebo sobě nebo jinému opatří z nedbalosti potraviny nebo jiné předměty, jejichž použití nebo užití k obvyklému účelu je nebezpečné lidskému zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

§ 194a

Nedovolená výroba lihu

(1) Kdo bez povolení ve větším množství pálí nebo jinak vyrábí líh, nebo

kdo líh bez povolení vyrobený ve větším množství přechovává nebo uvádí do oběhu, bude potrestán, nejde-li o čin přísněji trestný, odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Stejně bude potrestán, kdo neoprávněně zhotoví nebo přechovává zařízení na výrobu lihu.

§ 195

Společné ustanovení

Vláda České a Slovenské Federativní Republiky obecně závazným právním předpisem stanoví, co se považuje za omamné látky, psychotropní látky a za jedy ve smyslu § 187 a 188, které choroby se považují za nakažlivé ve smyslu § 189 až 192 a na které škůdce se vztahuje ustanovení § 192.

HLAVA PÁTÁ

TRESTNÉ ČINY HRUBĚ NARUŠUJÍCÍ OBCANSKÉ SOUŽITÍ

Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci

§ 196

(1) Kdo skupině obyvatelů vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo užije násilí proti skupině obyvatelů nebo jednotlivci nebo jim vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu pro jejich politické přesvědčení, národnost, rasu, vyznání nebo proto, že jsou bez vyznání, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 197 – zrušen

§ 197a

Kdo jinému vyhrožuje usmrcením, těžkou újmou na zdraví nebo jinou těžkou újmou takovým způsobem, že to může vzbudit důvodnou obavu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

§ 197b – zrušen

§ 198

Hanobení národa, rasy a přesvědčení

Kdo veřejně a pohoršlivým způsobem hanobí

- a) některý národ, jeho jazyk nebo některou rasu, nebo
 - b) skupinu obyvatelů republiky pro jejich politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou bez vzdělání,
- bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

Šíření poplašné zprávy

§ 199

(1) Kdo úmyslně způsobí nebezpečí vážného znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa tím, že rozšiřuje poplašnou zprávu, která je nepravdivá, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Kdo zprávu uvedenou v odstavci 1, ač ví, že je nepravdivá a může vyvolat opatření vedoucí k nebezpečí vážného znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa, sdělí podniku nebo organizaci nebo bezpečnostnímu nebo jinému státnímu orgánu anebo hromadnému informačnímu prostředku, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 2 opětovně, nebo
- b) způsobí-li takovým činem vážnou poruchu v hospodářském provozu nebo hospodářské činnosti podniku nebo organizace nebo v činnosti státního orgánu anebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 200

Kdo za branné pohotovosti státu způsobí, byť i z nedbalosti, nebezpečí vážného znepokojení, malomyslnosti nebo poráženecké nálady alespoň u části obyvatelstva nějakého místa tím, že rozšiřuje poplaš-

nou zprávu, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 201

Ohrožení pod vlivem
návykové látky

Kdo vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku,

- a) ačkoliv byl za takový čin v posledních dvou letech odsouzen nebo z výkonu trestu odnětí svobody uloženého za takový čin propuštěn,
 - b) ačkoliv byl za obdobný čin spáchaný pod vlivem návykové látky v posledních dvou letech postižen,
 - c) spáchá-li takový čin při výkonu zaměstnání nebo jiné činnosti, při kterých je vliv návykové látky zvlášť nebezpečný, zejména řídí-li hromadný dopravní prostředek, nebo
 - d) způsobí-li takovým činem, byť i z nedbalosti, jinému ublížení na zdraví nebo větší škodu na cizím majetku nebo jiný závažný následek,
- bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

§ 202

Výtržnictví

(1) Kdo se dopustí veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném hrubé neslušnosti nebo výtržnosti, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny.

§ 203 - zrušen

§ 204

Kuplířství

Kdo jiného zjedná, přiměje nebo svede k provozování prostituce, nebo

kdo kořistí z prostituce provozované jiným, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

§ 205

Ohrožování mravnosti

Kdo uvádí do oběhu nebo činí veřejně přístupnými tiskovinu, film, vyobrazení nebo jiný předmět, které ohrožují mravnost, anebo kdo takový předmět za tím účelem vyrobí nebo přechovává, jestliže

- a) spáchá takový čin ve značném rozsahu,

- b) ohrozí takovým činem mravnost osoby mladší než osmnáct let, nebo
- c) spáchá takový čin výdělečně, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

§ 206

Pomluva

(1) Kdo o jiném sdělí nepravdivý údaj, který je způsobilý značnou měrou ohrozit jeho vážnost u spoluobčanů, zejména poškodit jej v zaměstnání, narušit jeho rodinné vztahy nebo způsobit mu jinou vážnou újmu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným obdobně účinným způsobem.

Neposkytnutí pomoci

§ 207

(1) Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví, neposkytne potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví, neposkytne potřebnou pomoc, ač je podle povahy svého zaměstnání povinen takovou pomoc poskytnout, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

§ 208

Řidič dopravního prostředku, který po dopravní nehodě, na níž měl účast, neposkytne osobě, která při nehodě utrpěla újmu na zdraví, potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

§ 209

Poškození cizích práv

(1) Kdo jinému způsobí vážnou újmu na právech tím, že

- a) uvede někoho v omyl, nebo
 - b) využije něčího omylu,
- bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, vydává-li se při činu uvedeném v odstavci 1 za veřejného činitele.

§ 209a – zrušen

HLAVA ŠESTÁ TRESTNÉ ČINY PROTI RODINĚ A MLÁDEŽI

§ 210

Dvojí manželství

(1) Kdo za trvání svého manželství uzavře manželství jiné, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Stejně bude potrestán, kdo uzavře manželství s osobou, která již je v manželství jiném.

§ 211 – zrušen

§ 212

Opuštění dítěte

(1) Kdo opustí dítě, o které má povinnost pečovat a které si samo nemůže opatřit pomoc, a vystaví je tím nebezpečí smrti nebo ublížení na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nebo smrt.

§ 213

Zanedbání povinné výživy

(1) Kdo neplní, byť i z nedbalosti, svou zákonnou povinnost vyživovat nebo zaopatřovat jiného, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo se úmyslně vyhýbá plnění své zákonné povinnosti vyživovat nebo zaopatřovat jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, vydá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 oprávněnou osobu nebezpečí nouze.

§ 214

Zvláštní ustanovení o účinné lítosti

Trestnost zanedbání povinné výživy (§ 213) zániká, jestliže trestný čin neměl trvale nepříznivých následků a pachatel svou povinnost dodatečně splnil dříve, než soud prvního stupně počal vyhlašovat rozsudek.

§ 215

Týrání svěřené osoby

Kdo týrá osobu, která je v jeho péči nebo výchově, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 216

Únos

(1) Kdo osobu mladší než patnáct let nebo osobu stíženou duševní poruchou nebo duševně nedostatečně

vyvinutou odejme z opatrování toho, kdo má podle zákona nebo podle úředního rozhodnutí povinnost o ni pečovat, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu opatřit sobě nebo jinému majetkový prospěch, nebo
- b) ohrozí-li takovým činem mravní vývoj unesené osoby nebo způsobí-li takovým činem jiný zvlášť závažný následek.

§ 217

Ohrožování mravní výchovy mládeže

Kdo vydá, byť i z nedbalosti, osobu mladší než osmnáct let nebezpečí zpustnutí tím, že

- a) umožní jí vést zahálčivý nebo nemravný život, nebo
- b) svádí ji k zahálčivému nebo nemravnému životu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 218

Podávání alkoholických nápojů mládeži

Kdo soustavně nebo ve větší míře podává osobám mladším než osmnáct let alkoholické nápoje, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

HLAVA SEDMÁ

TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVÍ

§ 219

Vražda

(1) Kdo jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na deset až patnáct let.

(2) Odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) na dvou nebo více osobách,
- b) zvlášť surovým nebo trýznivým způsobem,
- c) opětovně,
- d) na osobě mladší než patnáct let,
- e) na veřejném činiteli při výkonu nebo pro výkon jeho pravomoci,
- f) v úmyslu získat majetkový prospěch nebo v úmyslu zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin anebo z jiné zvlášť zavrženíhodné pohnutky.

§ 220

Vražda novorozeného dítěte matkou

Matka, která v rozrušení způsobeném porodem úmyslně usmrtí své novorozené dítě při porodu nebo hned po něm, bude potrestána odnětím svobody na tři léta až osm let.

Ublížení na zdraví

§ 221

(1) Kdo jinému úmyslně ublíží na zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi pro výkon jejich povinnosti, nebo
- b) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho politické přesvědčení, národnost, rasu, vyznání nebo proto, že je bez vyznání.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 222

(1) Kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi pro výkon jejich povinnosti, nebo
- b) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho politické přesvědčení, národnost, rasu, vyznání nebo proto, že je bez vyznání.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 smrt.

§ 223

Kdo jinému z nedbalosti ublíží na zdraví tím, že poruší důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uložnou mu podle zákona, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

§ 224

(1) Kdo jinému z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví nebo smrt, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.

(3) Kdo z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví nebo smrt více osob proto, že hrubě porušil předpisy o bezpečnosti práce nebo dopravy anebo hygienické předpisy, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

§ 225

Rvačka

(1) Kdo úmyslně ohrozí život nebo zdraví jiného tím, že se zúčastní rvačky, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, je-li při činu uvedeném v odstavci 1 jinému způsobena těžká újma na zdraví nebo smrt.

§ 226

Ohrožování pohlavní nemocí

Kdo jiného vydá, byť i z nedbalosti, nebezpečí pohlavní nákazy, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

Nedovolené přerušení těhotenství

§ 227

(1) Kdo těhotné ženě pomáhá nebo ji svede k tomu, aby

- a) své těhotenství sama uměle přerušila, nebo
- b) jiného požádala nebo jinému dovolila, aby jí bylo těhotenství uměle přerušeno jinak než způsobem přípustným podle zákonných předpisů o umělém přerušení těhotenství,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nebo smrt.

§ 228

(1) Kdo se souhlasem těhotné ženy uměle přeruší její těhotenství jinak než způsobem přípustným podle zákonných předpisů o umělém přerušení těhotenství, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 výdělečně, nebo
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo smrt.

(3) Stejně jako v odstavci 2 bude potrestán, kdo bez souhlasu těhotné ženy uměle přeruší její těhotenství.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 3 smrt.

§ 229

Těhotná žena, která své těhotenství sama uměle přeruší nebo jiného o to požádá nebo mu to dovolí, není pro takový čin trestná, a to ani podle ustanovení o návodci a pomocníkovi.

§ 230

Účast na sebevraždě

(1) Kdo jiného pohne k sebevraždě nebo jinému k sebevraždě pomáhá, bude potrestán, došlo-li alespoň k pokusu sebevraždy, odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na osobě mladší než osmnáct let, na těhotné ženě nebo na osobě stížené duševní poruchou nebo duševně nedostatečně vyvinuté.

HLAVA OSMÁ

TRESTNÉ ČINY PROTI SVOBODĚ
A LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI

Oddíl první

Trestné činy proti svobodě

§ 231

Omezování osobní svobody

(1) Kdo jinému bez oprávnění brání užívat osobní svobody, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu usnadnit jiný trestný čin.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví, smrt nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 232

Zbavení osobní svobody

(1) Kdo jiného zbaví osobní svobody, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví, smrt nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 233

Zavlečení do ciziny

(1) Kdo jiného zavleče do ciziny, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin na osobě mladší než patnáct let nebo na osobě stížené duševní poruchou nebo duševně nedostatečně vyvinuté, nebo
- c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, smrt nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 234

Loupež

(1) Kdo proti jinému užije násilí, nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo značnou škodu.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu nebo smrt.

§ 234a

Braní rukojmí

(1) Kdo se zmocní rukojmí a hrozí, že ho usmrtí anebo že mu způsobí újmu na zdraví nebo jinou vážnou újmu, s cílem donutit jiného, aby něco konal, opominul nebo trpěl, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) je-li při takovém činu rukojmím osoba mladší než osmnáct let,

- c) je-li při takovém činu rukojmími více osob, nebo
- d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 235

Vydírání

(1) Kdo jiného násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy nutí, aby něco konal, opominul nebo trpěl, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se zbraní nebo výdělečně, nebo
- b) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 236

Omezování svobody vyznání

Kdo násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy

- a) nutí jiného k účasti na náboženském úkonu,
 - b) zdržuje jiného bez oprávnění od takové účasti, nebo
 - c) jinému v užívání svobody vyznání jinak brání,
- bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 237

Útisk

Kdo jiného nutí, zneužívaje jeho tísně nebo závislosti, aby něco konal, opominul nebo trpěl, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 238

Porušování domovní svobody

(1) Kdo neoprávněně vnikne do domu nebo do bytu jiného nebo tam neoprávněně setrvá, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, užije-li při činu uvedeném v odstavci 1 násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí nebo překoná-li překážku, jejímž účelem je zabránit vniknutí.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, jestliže užije při činu uvedeném v odstavci 1 násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí a takový čin spáchá se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami.

§ 238a

Porušování svobody sdružování
a shromažďování

(1) Kdo jiného násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy omezuje ve výkonu jeho sdružovacího nebo shromažďovacího práva, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Kdo se v souvislosti se shromážděním, které podléhá oznamovací povinnosti, násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí protíví pořádkovým opatřením svolavatele nebo určených pořadatelů takového shromáždění, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

Porušování tajemství
dopravovaných zpráv

§ 239

(1) Kdo úmyslně poruší tajemství

a) uzavřeného listu nebo jiné písemnosti, zasílaných poštou nebo jiným dopravním zařízením, nebo
b) zprávy podávané telefonem, telegrafem nebo jiným takovým veřejným zařízením,
bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Pracovník poštovní, telegrafní nebo telefonní služby, který

a) spáchá čin uvedený v odstavci 1,
b) jinému úmyslně umožní spáchat takový čin, nebo
c) pozmění nebo potlačí písemnost dopravovanou poštou nebo jiným dopravním zařízením anebo zprávu podanou telefonicky, telegraficky nebo jiným podobným způsobem,
bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

§ 240

(1) Kdo v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch

a) prozradí tajemství, o němž se dozvěděl z písemnosti, telegramu nebo telefonního hovoru, které nebyly určeny jemu, nebo
b) takového tajemství využije,
bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Pracovník poštovní, telegrafní nebo telefonní služby, který

a) spáchá čin uvedený v odstavci 1, nebo
b) jinému úmyslně umožní spáchat takový čin,
bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

Oddíl druhý

Trestné činy proti lidské
důstojnosti

§ 241

Znásilnění

(1) Kdo násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí donutí ženu k souloži, nebo

kdo k takovému činu zneužije její bezbrannosti, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví, nebo
b) spáchá-li takový čin na ženě mladší než patnáct let.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

Pohlavní zneužívání

§ 242

(1) Kdo vykoná soulož s osobou mladší než patnáct let nebo kdo takové osoby jiným způsobem pohlavně zneužije, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až osm let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na osobě svěřené jeho dozoru, zneužívaje její závislosti.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na deset až patnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 243

Kdo zneužívaje závislosti osoby mladší než osmnáct let nebo osoby svěřené jeho dozoru, přiměje ji k mimomanželské souloži, nebo

kdo takové osoby, zneužívaje její závislosti, jiným způsobem pohlavně zneužije,
bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 244 – zrušen

§ 245

Soulož mezi příbuznými

Kdo vykoná soulož s příbuzným v pokolení pří-

mém nebo se sourozencem, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 246

Obchodování se ženami

(1) Kdo do ciziny zláká, najme nebo dopraví ženu v úmyslu, aby jí tam bylo užito k pohlavnímu styku s jiným, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin na ženě mladší než osmnáct let, nebo
- c) spáchá-li takový čin v úmyslu, aby ženy bylo užito k prostituci.

HLAVA DEVÁTÁ

TRESTNÉ ČINY PROTI MAJETKU

§ 247

Krádež

(1) Kdo si přivlastní cizí věc tím, že se jí zmocní, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Kdo si přivlastní cizí věc vloupáním nebo kdo se bezprostředně po činu pokusí uchovat si věc, které se zmocnil násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu nikoli malou.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 3 jako člen organizované skupiny,
- b) spáchá-li takový čin výdělečně,
- c) spáchá-li takový čin vloupáním,
- d) pokusí-li se bezprostředně po takovém činu uchovat si věc násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí, nebo
- e) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

(5) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

§ 248

Zpronevěra

(1) Kdo si přivlastní cizí věc, která mu byla svěřena, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu nikoli malou.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženu povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo
- b) spáchá-li takový čin výdělečně, nebo
- c) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

§ 249

Neoprávněné užívání cizí věci

(1) Kdo se zmocní cizí věci nikoli malé hodnoty v úmyslu jí přechodně užívat, nebo

kdo na cizím majetku způsobí škodu nikoli malou tím, že neoprávněně takové věci, která mu byla svěřena, přechodně užívá, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 250

Podvod

(1) Kdo ke škodě cizího majetku sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl nebo využije něčího omylu a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu nikoli malou.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 výdělečně, nebo

- b) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

Podílnictví

§ 251

(1) Kdo ukryje anebo na sebe nebo jiného převede

- a) věc, která byla získána trestným činem spáchaným jinou osobou, nebo
b) to, co za takovou věc bylo opatřeno, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 výdělečně, nebo
b) získá-li takovým činem značný prospěch.

§ 252

Kdo ukryje anebo na sebe nebo jiného převede z nedbalosti věc větší hodnoty, která byla získána trestným činem spáchaným jinou osobou, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo peněžitým trestem.

§ 253

Lichva

(1) Kdo zneužívá něčí tísně, nezkušenosti nebo rozumové slabosti nebo něčího rozrušení, dá sobě nebo jinému poskytnout nebo slíbit plnění, jehož hodnota je k hodnotě vzájemného plnění v hrubém nepoměru, nebo

kdo takovou pohledávku uplatní nebo v úmyslu uplatnit ji na sebe převede, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 výdělečně.

§ 254

Zatajení věci

(1) Kdo si přivlastní cizí věc nikoli nepatrné hodnoty, která se dostala do jeho moci nálezem, omylem nebo jinak bez přivolení osoby oprávněné, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 značný prospěch.

§ 255

Porušování povinnosti při správě cizího majetku

(1) Kdo jinému způsobí škodu nikoli malou tím, že poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženu povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo
b) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

§ 256

Poškozování věřitele

(1) Kdo i jen částečně zmaří uspokojení svého věřitele tím, že

- a) zničí, poškodí, zatají, zcizí nebo odstraní část svého majetku, nebo
b) předstírá nebo uzná neexistující právo nebo závazek,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo i jen částečně zmaří uspokojení věřitele jiné osoby tím, že

- a) zničí, poškodí, zatají, zcizí nebo odstraní část majetku dlužníka, nebo
b) k majetku dlužníka uplatní neexistující právo nebo pohledávku.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značnou škodu.

§ 257

Poškozování cizí věci

(1) Kdo zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na věci svědka, znalce nebo tlumočníka pro výkon jejich povinnosti,
b) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo
c) spáchá-li takový čin na věci, která požívá ochrany podle zvláštních předpisů.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude

pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

§ 258

Zneužívání vlastnictví

Kdo poškodí důležitý kulturní nebo jiný důležitý obecný zájem tím, že zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnou nebo zašantročí vlastní věc, která požívá ochrany podle zvláštních předpisů, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

HLAVA DESÁTÁ

TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKOSTI

§ 259

Genocidium

(1) Kdo v úmyslu zničit úplně nebo částečně některou národní, etnickou, rasovou nebo náboženskou skupinu

- a) uvede příslušníky takové skupiny do takových životních podmínek, které mají přivodit jejich úplné nebo částečné fyzické zničení,
 - b) provede opatření směřující k tomu, aby se v takové skupině bránilo rození dětí,
 - c) násilně převádí děti z jedné takové skupiny do druhé, nebo
 - d) způsobí příslušníkovi takové skupiny těžkou újmu na zdraví nebo smrt,
- bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo se na činu uvedeném v odstavci 1 účastní.

Podpora a propagace fašismu a podobného hnutí

§ 260

(1) Kdo podporuje nebo propaguje fašismus nebo jiné podobné hnutí, které směřuje k potlačování práv a svobod občanů nebo které hlásá národnostní, rasovou nebo náboženskou zášť, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným podobně účinným způsobem,
- b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo
- c) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu.

§ 261

Kdo veřejně projevuje sympatie k fašismu nebo k jinému podobnému hnutí uvedenému v § 260, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 262

Používání zakázaného bojového prostředku a nedovolené vedení boje

(1) Kdo za války nebo za bojové situace

- a) nařídí použití zakázaného bojového prostředku nebo materiálu obdobné povahy anebo takového prostředku nebo materiálu použije, nebo
 - b) nařídí vedení boje zakázaným způsobem nebo sám takto boj vede,
- bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až sedm let.

(2) Stejně bude potrestán velitel, který v rozporu s ustanoveními mezinárodního práva o prostředcích a způsobech vedení války úmyslně

- a) poškodí vojenskou operací civilní obyvatelstvo nebo civilní osoby na životě, zdraví nebo majetku anebo vede proti nim útok z důvodu represálií,
- b) vede útok proti nebráněnému místu nebo demilitarizovanému pásmu,
- c) zničí nebo poškodí přehradu, jadernou elektrárnu nebo podobné zařízení obsahující nebezpečné síly, nebo
- d) zničí nebo poškodí objekt určený pro humanitární účely nebo mezinárodně uznávanou kulturní nebo přírodní památku.

(3) Odnětím svobody na pět až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 zvlášť závažný následek.

§ 263

Válečná krutost

(1) Kdo za války poruší předpisy mezinárodního práva tím, že nelidsky zachází s bezbranným civilním obyvatelstvem, utečenci, raněnými, s příslušníky ozbrojených sil, kteří zbraně již složili, nebo s válečnými zajatci, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo za války poruší předpisy mezinárodního práva tím, že

- a) neprovede účinná opatření k ochraně osob, které takovou pomoc potřebují, zejména dětí, žen a raněných, anebo takovým opatřením brání, nebo
- b) zamezí nebo brání organizacím civilní obrany nepříteli, neutrálního nebo jiného státu v plnění jejich humanitárních úkolů.

(3) Odnětím svobody na osm až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 těžkou újmu na zdraví nebo smrt.

§ 263a

Persekuce obyvatelstva

(1) Kdo za války uplatňuje apartheid nebo páchá jiné nelidské činy vyplývající z rasové diskriminace nebo terorizuje bezbranné civilní obyvatelstvo násilím nebo hrozbou jeho užití, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo za války

- a) zničí nebo vážně naruší zdroj základních životních potřeb civilního obyvatelstva v obsazeném území nebo dotykové zóně anebo svévolně neposkytne obyvatelstvu pomoc nezbytnou pro přežití,
- b) bezdůvodně oddaluje návrat civilního obyvatelstva nebo válečných zajatců,
- c) bezdůvodně přesídluje civilní obyvatelstvo obsazeného území,
- d) osídluje obsazené území obyvatelstvem vlastní země, nebo
- e) svévolně znemožní civilnímu obyvatelstvu nebo válečným zajatcům, aby se o jejich provinění rozhodovalo v nestranném soudním řízení.

(3) Odnětím svobody na osm až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 těžkou újmu na zdraví nebo smrt nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 264

Plenění v prostoru válečných operací

Kdo v prostoru válečných operací, na bojišti, v místech postižených válečnými operacemi nebo na obsazeném území

- a) zmocní se, využívá něčí tísň, cizí věci,
 - b) svévolně cizí majetek ničí nebo jej pod záminkou válečné potřeby odnímá, nebo
 - c) okrádá padlé,
- bude potrestán odnětím svobody na tři léta až patnáct let nebo výjimečným trestem.

§ 265

Zneužívání mezinárodně uznávaných a státních znaků

(1) Kdo za branné pohotovosti státu nebo za války zneužije označení Červeného kříže nebo jiných rozli-

šovacích znaků nebo barev uznávaných mezinárodním právem pro označení zdravotnických institucí nebo dopravních prostředků zdravotnické pomoci nebo evakuace, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Stejně bude potrestán, kdo za války zneužije znaku Organizace spojených národů anebo vlajky nebo státního nebo vojenského znaku, insignie nebo stejnokroje neutrálního nebo jiného státu, který není stranou v konfliktu.

(3) Odnětím svobody na tři léta až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 jako prostředkem válečné prorady zvlášť závažný následek.

HLAVA JEDENÁCTÁ

TRESTNÉ ČINY PROTI BRANNOSTI A PROTI CIVILNÍ SLUŽBĚ

Oddíl první

Trestné činy proti brannosti

§ 266

Maření způsobilosti k službě

(1) Kdo sebe nebo jiného učiní trvale nebo dočasně nezpůsobilým nebo méně způsobilým k plnění branné povinnosti nebo jiných úkolů pro obranu vlasti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za branné pohotovosti státu.

§ 267

Neplnění odvodní povinnosti

(1) Kdo se nedostaví k odvodu, k přezkoušení nebo k nemocničnímu nebo výběrovému vyšetření v úmyslu svou odvodní povinnost nesplnit nebo její splnění oddálit, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za branné pohotovosti státu.

§ 268

Obcházení branné povinnosti

(1) Kdo se dopustí pletich v úmyslu dosáhnout úlev v plnění branné povinnosti, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo se dopustí pletich v úmyslu

- a) sám se zcela neb zčásti vyhnout plnění branné povinnosti, nebo
 - b) jiného zcela nebo zčásti vymknout z plnění branné povinnosti,
- bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až dvě léta.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 za branné pohotovosti státu.

Nenastoupení služby v ozbrojených silách

§ 269

(1) Kdo v úmyslu vyhnout se trvale vojenské činné službě nebo zvláštní službě nenastoupí službu v ozbrojených silách do 24 hodin po uplynutí lhůty stanovené v povolávacím rozkaze, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za branné pohotovosti státu.

§ 270

(1) Kdo nenastoupí, byť i z nedbalosti, službu v ozbrojených silách do 24 hodin po uplynutí lhůty stanovené v povolávacím rozkaze, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za branné pohotovosti státu.

§ 271

Kdo po vyhlášení mobilizace, byť i z nedbalosti,

- a) neprodleně se nedostaví z ciziny k nastoupení vojenské činné služby, nebo
 - b) neuposlechne výzvy vydané podle ustanovení branného zákona ke vstupu do vojenské služby spojeneckého státu,
- bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

§ 272

Porušování osobních a věcných povinností

(1) Kdo nesplní, byť i z nedbalosti, osobní nebo věcnou povinnost pro obranu vlasti, kdo se úmyslně vyhýbá plnění takové povinnosti, nebo kdo plnění takové povinnosti jinou osobou, byť i z nedbalosti, maří nebo ztěžuje, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, ohrozí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou měrou zájmy obrany vlasti.

Oddíl druhý

Trestné činy proti civilní službě

Nenastoupení civilní služby

§ 272a

Kdo v úmyslu vyhnout se trvale civilní službě tuto službu nenastoupí do 24 hodin po uplynutí lhůty stanovené v povolávacím příkaze, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 272b

Kdo nenastoupí, byť i z nedbalosti, civilní službu do 24 hodin po uplynutí lhůty stanovené v povolávacím příkaze, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

Vyhýbání se výkonu civilní služby

§ 272c

(1) Kdo se v úmyslu vyhnout se výkonu civilní služby nebo plnění povinností z ní plynoucích poškodí na zdraví, předstírá nemoc, padělá listinu, zneužije návykovou látku nebo použije jiného úskoku, nebo kdo odpírá konat civilní službu, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Kdo ze zavrženíhodné pohnutky odmítá plnit pokyny při výkonu civilní služby, nebo kdo takové pokyny soustavně neplní, bude potrestán odnětím svobody až na osmnáct měsíců.

§ 272d

(1) Kdo bez povolení opustí místo výkonu civilní služby na dobu delší než dva dny nebo se po tuto dobu bez povolení zdržuje mimo toto místo, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Kdo bez povolení opustí místo výkonu civilní služby na dobu delší než čtrnáct dnů nebo se po tuto dobu bez povolení zdržuje mimo toto místo, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(3) Kdo v úmyslu vyhnout se civilní službě bez povolení opustí místo výkonu této služby nebo se bez povolení zdržuje mimo toto místo, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

HLAVA DVANÁCTÁ TRESTNÉ ČINY VOJENSKÉ

Oddíl první

Trestné činy proti vojenské podřízenosti a vojenské cti Neuposlechnutí rozkazu

§ 273

(1) Kdo odepře provést nebo úmyslně neprovede rozkaz, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až sedm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se skupinou vojáků,
- b) spáchá-li takový čin se zbraní,
- c) spáchá-li takový čin za okolností, že by tím mohl zmařit nebo podstatně ztížit splnění důležitého služebního úkolu,
- d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo smrt, nebo
- e) způsobí-li takovým činem ohrožení bojové pohotovosti útvaru nebo jiný zvlášť závažný následek.

(3) Odnětím svobody na pět až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za branné pohotovosti státu nebo za bojové situace.

§ 274

(1) Kdo z nedbalosti neprovede rozkaz za okolností, že by tím mohl zmařit nebo podstatně ztížit splnění služebního úkolu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) jestliže činem uvedeným v odstavci 1 zmaří nebo podstatně ztíží splnění důležitého služebního úkolu,
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo smrt, nebo
- c) způsobí-li takovým činem ohrožení bojové pohotovosti útvaru nebo jiný zvlášť závažný následek.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za branné pohotovosti státu nebo za bojové situace.

§ 275

Zprotivení a donucení k porušení vojenské povinnosti

(1) Kdo klade odpor vojáku, který plní vojenské

povinnosti, nebo jej donutí k porušení vojenské povinnosti, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až sedm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se skupinou osob,
- b) spáchá-li takový čin se zbraní,
- c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo
- d) spáchá-li takový čin za bojové situace.

(3) Odnětím svobody na pět až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo
- b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 2 písm. a) nebo c) za branné pohotovosti státu nebo za bojové situace.

Urážka mezi vojáky

§ 276

Kdo urazí

- a) nadřízeného nebo vyššího,
 - b) podřízeného nebo nižšího, nebo
 - c) vojáka stejné hodnosti v době, kdy sám nebo uražený vykonává službu,
- bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 277

(1) Kdo násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí urazí

- a) nadřízeného nebo vyššího, nebo
 - b) podřízeného nebo nižšího,
- bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v době, kdy sám nebo uražený vykonává službu,
- b) spáchá-li takový čin proti vojenské strážci,
- c) spáchá-li takový čin se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami, nebo
- d) způsobí-li takovým činem ublížení na zdraví.

§ 278

(1) Kdo násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí urazí vojáka stejné hodnosti v době, kdy sám nebo uražený vykonává službu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proti vojenské strážci,

- b) spáchá-li takový čin se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami, nebo
- c) způsobí-li takovým činem ublížení na zdraví.

§ 279

Násilí vůči nadřízenému

(1) Kdo užije násilí vůči nadřízenému

- a) v úmyslu působit na výkon jeho vojenských povinností, nebo
- b) pro výkon jeho vojenských povinností, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

- a) pokusí-li se činem uvedeným v odstavci 1 způsobit těžkou újmu na zdraví,
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, nebo
- c) spáchá-li takový čin se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo
- b) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu nebo za bojové situace.

Porušování práv a chráněných zájmů vojáků

§ 279a

(1) Kdo vojáka stejné hodnosti nutí k osobním úsluhám nebo ho omezuje na právech nebo svévolně ztěžuje výkon jeho služby, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 násilím nebo pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy,
- b) spáchá-li takový čin nejméně se dvěma osobami, nebo
- c) způsobí-li takovým činem ublížení na zdraví.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvlášť surovým způsobem nebo se zbraní,
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo
- c) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu nebo za bojové situace.

§ 279b

(1) Kdo podřízeného nebo nižšího nutí k osobním úsluhám nebo ho omezuje na právech nebo svévolně ztěžuje výkon jeho služby, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 násilím nebo pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy,
- b) spáchá-li takový čin nejméně se dvěma osobami, nebo
- c) způsobí-li takovým činem ublížení na zdraví.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvlášť surovým způsobem nebo se zbraní,
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo
- c) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu nebo za bojové situace.

Oddíl druhý

Trestné činy proti povinnosti konat vojenskou službu

Vyhýbání se služebnímu úkonu a výkonu vojenské služby

§ 280

(1) Kdo se v úmyslu vyhnout se plnění služebního úkonu poškodí na zdraví, předstírá nemoc, padělá listinu, zneužije návykovou látku nebo použije jiného úskoku, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo se v úmyslu vyhnout se výkonu vojenské služby nebo plnění vojenských povinností poškodí na zdraví, předstírá nemoc, padělá listinu, zneužije návykovou látku nebo použije jiného úskoku, nebo kdo odpírá konat vojenskou službu nebo plnění vojenských povinností, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(3) Odnětím svobody na pět až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 2 za branné pohotovosti státu nebo za bojové situace.

§ 281

Kdo se za bojové situace učiní z nedbalosti nezpůsobilým vykonávat službu tím, že zneužije návykovou látku, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

§ 282

Zběhnutí

(1) Kdo se svémocně vzdaluje v úmyslu vyhnout se vojenské službě, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se zbraní.

(3) Odnětím svobody na pět až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za branné pohotovosti státu.

§ 283 – zrušen

§ 284

Svémocné odloučení

(1) Kdo se svémocně vzdaluje po dobu delší než 24 hodiny, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Kdo se svémocně vzdaluje soustavně nebo po dobu delší než šest dnů, nebo

kdo se svémocně vzdaluje po dobu delší než dva dny v době plnění zvlášť důležitých úkolů nebo zvlášť důležitých cvičení, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(3) Kdo se svémocně vzdaluje po dobu delší než čtrnáct dnů, nebo

kdo se svémocně vzdaluje po dobu delší než šest dnů v době plnění zvlášť důležitých úkolů nebo zvlášť důležitých cvičení, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

Oddíl třetí

Trestné činy proti povinnostem
strážní a dozorčí služby

§ 285

Porušování povinností
strážní služby

(1) Kdo ve strážní nebo jiné obdobné službě poruší, byť i z nedbalosti, předpisy nebo pravidla této služby nebo zvláštní nařízení podle nich vydaná, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 při výkonu strážní služby, která má zvlášť důležitý státní nebo vojenský význam,

b) spáchá-li takový čin zvlášť hrubým porušením své povinnosti,

c) způsobí-li takovým činem škodlivý následek, k jehož odvrácení výkon strážní nebo jiné obdobné služby měl směřovat, nebo

d) spáchá-li takový čin za branné pohotovosti státu.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, jestliže úmyslně spáchá čin uvedený v odstavci 1 za bojové situace a je zde některá z okolností uvedených v odstavci 2 písm. a) a c).

§ 286

Porušování povinností dozorčí služby

(1) Kdo v dozorčí nebo jiné službě závažným způsobem, byť i z nedbalosti, poruší předpisy nebo pravidla této služby, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 zvlášť závažný následek, jemuž byl povinen zabránit.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za bojové situace.

§ 287

Porušování povinností služby
při obraně vzdušného prostoru

(1) Kdo poruší, byť i z nedbalosti, pravidla služby na radiotechnických hláskách, v hotovostních jednotkách nebo jiných zařízeních určených k zajištění bezpečnosti vzdušného prostoru, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 zvlášť závažný následek.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, jestliže čin uvedený v odstavci 1 spáchá za branné pohotovosti státu a způsobí jim zvlášť závažný následek.

Oddíl čtvrtý

Trestné činy ohrožující bojeschopnost

§ 288

Ohrožování morálního stavu jednotky

(1) Kdo popuzuje vojáky proti vojenské službě nebo proti nadřízenému,

kdo šíří malomyslnost, nebo

kdo jinak soustavně rozvrací kázeň, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za branné pohotovosti státu nebo za bojové situace.

§ 288a

Porušování služebních povinností

(1) Kdo ke škodě součásti ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru neplněním uložených služebních povinností, byť i z nedbalosti, podstatně sníží použitelnost výzbroje, výstroje nebo jiných věcných prostředků, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Kdo bez oprávnění užije věcného prostředku větší hodnoty uvedeného v odstavci 1 k účelu, pro který není určen, nebo k takovému užití dá souhlas, nebo kdo zneužije nebo umožní zneužití podřízených k mimoslužebním úkonům, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

- a) opatří-li činem uvedeným v odstavci 2 sobě nebo jinému značný prospěch, nebo
- b) způsobí-li úmyslně spáchaným činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 snížení bojeschopnosti, značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

(4) Odnětím svobody na pět až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li úmyslně čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 za branné pohotovosti státu nebo za bojové situace.

§ 289

Zbabělost před nepřítelem

Kdo se za bojové situace ze zbabělosti nebo malomyslnosti vzdá do zajetí, bude potrestán odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem.

§ 290

Nesplnění bojového úkolu

(1) Kdo se bez dovolení vzdálí za bojové situace, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až patnáct let nebo výjimečným trestem.

(2) Kdo se za bojové situace vyhýbá povinnosti splnit bojový úkol nebo odepře použít zbraně, bude potrestán odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem.

§ 291

Opuštění bojových prostředků

(1) Kdo za bojové situace odhodí, opustí nebo učiní neupotřebitelnou zbraň nebo jiný válečný materiál, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až sedm let.

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 zvlášť závažný následek.

§ 292

Vydání bojových prostředků nepříteli

Velitel, který, aniž to bylo vyvoláno bojovou situací, nepříteli vydá, byť i z nedbalosti, vojenské síly nebo ponechá mu opevnění, bojovou techniku nebo jiné bojové prostředky, bude potrestán, nejednal-li v úmyslu podporovat nepřítele, odnětím svobody na tři léta až patnáct let nebo výjimečným trestem.

§ 293

Ublížení parlamentáři

Kdo urazí parlamentáře nebo člena jeho průvodu, nebo

kdo takovou osobu neprávem zadrží, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

Oddíl pátý

Společná ustanovení

§ 294

(1) Odůvodňují-li to okolnosti případu, může příslušný velitel nebo náčelník kázeňsky vyřídit trestné činy nenastoupení služby v ozbrojených silách podle § 270, neuposlechnutí rozkazu podle § 273 odst. 1 a § 274 odst. 1, zprotivení a donucení k porušení vojenské povinnosti podle § 275 odst. 1, urážky mezi vojáky podle § 276, § 277 odst. 1 a § 278 odst. 1, porušování práv a chráněných zájmů vojáků podle § 279a odst. 1, vyhýbání se služebnímu úkonu a výkonu vojenské služby podle § 280 odst. 1, § 281, svémocného odloučení podle § 284 odst. 1 a 2, porušování povinností strážní služby podle § 285 odst. 1, porušování po-

vinností dozorčí služby podle § 286 odst. 1, porušování povinností služby při obraně vzdušného prostoru podle § 287 odst. 1, ohrožování morálního stavu jednotky podle § 288 odst. 1 a porušování služebních povinností podle § 288a odst. 1.

(2) Trestné činy uvedené v odstavci 1, jakož i jiné trestné činy, pokud jejich stupeň nebezpečnosti pro společnost je malý, může orgán činný v trestním řízení předat ke kázeňskému vyřízení příslušnému veliteli nebo náčelníku, jestliže lze důvodně očekávat, že prostředky kázeňského vyřízení postačí k dosažení účelu sledovaného tímto zákonem.

§ 295

Svémocně se vzdaluje, kdo

- a) se vzdálil bez dovolení od svého útvaru nebo z místa služebního přidělení,
- b) se nepřihlásil u svého útvaru nebo v místě služebního přidělení, ač tam byl odeslán nebo ač uplynula doba jeho odůvodněné nepřítomnosti, zejména při ustanovení, přeložení, služební cestě nebo dovolené,
- c) byl odloučen za bojových akcí od svého útvaru a nepřipojil se po zániku příčiny odloučení k svému nebo jinému vojenskému útvaru, nebo
- d) se nepřihlásil u některého vojenského útvaru po návratu nebo po osvobození z nepřátelského zajetí.

ČÁST TŘETÍ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 296

(1) Trest pravomocně uložený před účinností tohoto zákona za čin, který není trestným činem podle tohoto zákona, se nevykoná; ustanovení tohoto zákona o souhrnném trestu se v takovém případě neužije.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na činy trestné podle dekretu prezidenta republiky č. 16/1945 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech, a podle nařízení Slovenské národní rady č. 33/1945 Sb., ŠNR, o potrestání fašistických zločinců, okupantů, zrádců a kolaborantů a o zřízení lidového soudnictví, ve znění předpisů je měnících a doplňujících.

§ 297

(1) Jestliže ke dni účinnosti tohoto zákona nevykonaný trest odnětí svobody nebo jeho zbytek, popřípadě součet takových trestů postupně uložených nebo jejich zbytek činí více než patnáct let, soud tento trest, popřípadě postupně uložené tresty zkrátí poměrně tak,

aby nevykonaný trest odnětí svobody nebo jeho zbytek činil ke dni účinnosti tohoto zákona patnáct let.

(2) Jestliže ke dni účinnosti tohoto zákona činí nevykonaný trest zákazu činnosti nebo jeho zbytek více než pět let, zkrátí soud tento trest nebo jeho zbytek tak, aby ke dni účinnosti tohoto zákona činil pět let.

(3) Byl-li před účinností tohoto zákona pravomocně uložen trest

- a) ztráty čestných práv občanských nebo jiný obdobný trest podle zákona dříve účinného, končí ztráta práva volebního a práva zastávat funkci soudce a soudce z lidu dnem účinnosti tohoto zákona,
- b) vyloučení z vojska, považuje se za neuložený,
- c) peněžitý, nevykoná se v případě jeho nedobytnosti náhradní trest odnětí svobody nebo jeho zbytek,
- d) zákazu pobytu, po účinnosti tohoto zákona se nevykoná, popřípadě jeho výkon dnem účinnosti tohoto zákona končí,
- e) uveřejnění rozsudku, po účinnosti tohoto zákona se nevykoná.

§ 298

Ustanovení tohoto zákona o podmíněném propuštění a podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti se užije s výjimkou ustanovení § 62 i na tresty uložené před účinností tohoto zákona.

§ 299

Horní hranice druhé sazby trestu odnětí svobody stanovené v § 1 odst. 2 zákona č. 165/1950 Sb., na ochranu míru, se snižuje na patnáct let.

§ 300

Zrušují se:

1. trestní zákon č. 86/1950 Sb.,
2. zákon č. 63/1956 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní zákon č. 86/1950 Sb.,
3. ustanovení § 4 až 6 zákona č. 68/1957 Sb., o umělelém přerušení těhotenství.

§ 301

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1962.

Zákon č. 120/1962 Sb. ze dne 19. prosince 1962, o boji proti alkoholismu, nabyl účinnosti dne 27. prosince 1962, zákon č. 53/1963 Sb. ze dne 9. července 1963, jímž se mění § 203 trestního zákona č. 140/1961 Sb., nabyl účinnosti dne 17. července 1963, zákon č. 56/1965 Sb. ze dne 17. června 1965, kterým se mění

a doplňuje trestní zákon č. 140/1961 Sb., nabyt účinnosti dne 1. srpna 1965, zákon č. 81/1966 Sb. ze dne 25. října 1966, o periodickém tisku a ostatních hromadných informačních prostředcích, nabyt účinnosti dne 1. ledna 1967, zákon č. 148/1969 Sb. ze dne 18. prosince 1969, kterým se mění a doplňuje trestní zákon č. 140/1961 Sb., nabyt účinnosti dne 1. ledna 1970, zákon č. 45/1973 Sb. ze dne 25. dubna 1973, kterým se mění a doplňuje trestní zákon, nabyt účinnosti dne 1. července 1973, zákon č. 43/1980 Sb. ze dne 10. dub-

na 1980, kterým se mění a doplňuje trestní zákon a trestní řád, nabyt účinnosti dne 10. dubna 1980, zákon č. 159/1989 Sb. ze dne 13. prosince 1989, kterým se mění a doplňuje trestní zákon, zákon o přečinech a trestní řád, nabyt účinnosti dne 1. února 1990, zákon č. 47/1990 Sb. ze dne 27. února 1990, o volbách do Federálního shromáždění, nabyt účinnosti dne 27. února 1990 a zákon č. 175/1990 Sb. ze dne 2. května 1990, kterým se mění a doplňuje trestní zákon, nabyt účinnosti dne 1. července 1990.

Dubček v. r.

PŘEHLED ustanovení trestního zákona

ČÁST PRVNÍ OBECNÁ ČÁST

HLAVA PRVNÍ ÚČEL ZÁKONA

Účel zákona § 1 a 2

HLAVA DRUHÁ ZÁKLADY TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI

Trestný čin § 3
Zavinění § 4–6
Příprava k trestnému činu § 7
Pokus trestného činu § 8
Pachatel, spolupachatel
a účastník trestného činu § 9 a 10
Věk § 11
Nepříčetnost § 12
Nutná obrana § 13
Krajní nouze § 14
Oprávněné použití zbraně § 15

HLAVA TŘETÍ PŮSOBNOST TRESTNÍCH ZÁKONŮ

Působnost trestních zákonů § 16–22

HLAVA ČTVRTÁ TRESTY

Oddíl první Společná ustanovení o trestech

Účel trestu § 23
Upuštění od potrestání § 24 a 25
Druhy trestů § 27 a 28
Výjimečný trest § 29

Oddíl druhý Obecné zásady pro ukládání trestů

Výměra trestu § 31–34
Ukládání trestu za více
trestných činů § 35–37
Započítání vazby a trestu § 38

Oddíl třetí

Ukládání a výkon jednotlivých trestů

Odnětí svobody § 39 a 39a
Mimořádné snížení trestu
odnětí svobody § 40
Ukládání trestu odnětí svobody zvlášť
nebezpečnému recidivistovi § 41 a 42
Ztráta čestných titulů
a vyznamenání § 46
Ztráta vojenské hodnosti § 47 a 48
Zákaz činnosti § 49 a 50
Propadnutí majetku § 51 a 52
Peněžitý trest § 53 a 54
Propadnutí věci § 55 a 56
Vyhostění § 57
Zákaz pobytu § 57a

Oddíl čtvrtý

Podmíněné odsouzení, podmíněné propuštění a upuštění od výkonu zbytku některých trestů

Podmíněné odsouzení § 58–60
Podmíněné propuštění a podmíněné
upuštění od výkonu zbytku trestu
zákazu činnosti nebo zákazu
pobytu § 61–64
Upuštění od výkonu zbytku trestu
odnětí svobody vykonávaného
ve vojenském nápravném útvaru § 64a

HLAVA PÁTÁ ZÁNİK TRESTNOSTI A TRESTU

Zánik nebezpečnosti trestného činu
pro společnost § 65
Účinná lítost § 66
Promlčení trestního stíhání § 67 a 67a
Promlčení výkonu trestu § 68 a 68a
Zahlnění odsouzení § 69 a 70

HLAVA ŠESTÁ OCHRANNÁ OPATŘENÍ

Druhy ochranných opatření § 71
Ochranné léčení § 72
Zabrání věci § 73

HLAVA SEDMÁ ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O STÍHÁNÍ MLADISTVÝCH

Obecné ustanovení	§ 74
Trestní odpovědnost	§ 75
Účel trestu	§ 76
Upuštění od potrestání	§ 77
Ukládání trestu	§ 78 a 79
Úhrnný a souhrnný trest	§ 80
Výkon trestu odnětí svobody	§ 81
Podmíněné odsouzení	§ 82
Ochranná výchova	§ 84–86
Zahlázení odsouzení	§ 87

HLAVA OSMÁ SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Společná ustanovení	§ 88–90
---------------------------	---------

ČÁST DRUHÁ ZVLÁŠTNÍ ČÁST

HLAVA PRVNÍ TRESTNÉ ČINY PROTI REPUBLICE

Oddíl první

Trestné činy proti základům republiky

Vlastizrada	§ 91
Rozvracení republiky	§ 92
Teror	§ 93 a 93a
Záškodnictví	§ 95 a 96
Sabotáž	§ 97
Hanobení republiky a jejího představitele	§ 102 a 103

Oddíl druhý

Trestné činy proti bezpečnosti republiky

Vyzvědačství	§ 105
Ohrožení státního tajemství	§ 106 a 107
Nedovolené překročení státní hranice	§ 109
Porušování předpisů o mezinárodních letech	§ 111

Oddíl třetí

Trestné činy proti obraně vlasti

Spolupráce s nepřítelem	§ 113
Válečná zrada	§ 114
Služba v cizím vojsku	§ 115

HLAVA DRUHÁ TRESTNÉ ČINY HOSPODÁŘSKÉ

Oddíl první

Trestné činy proti hospodářské soustavě

Neoprávněné podnikání	§ 118
Poškozování spotřebitele	§ 121
Ohrožení hospodářského tajemství	§ 122
Porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou	§ 124

Oddíl druhý

Trestné činy proti hospodářské kázní

Narušování řízení, plánování a kontroly národního hospodářství	§ 125
Porušování závazných pravidel hospodářského styku	§ 127

Oddíl třetí

Trestné činy proti měně a trestné činy daňové

Padělání a pozměňování peněz	§ 140
Udávání paděláných a pozměněných peněz	§ 141
Výroba a držení padělatelského náčiní	§ 142
Společné ustanovení	§ 143
Ohrožování oběhu tuzemských peněz	§ 144
Padělání a pozměňování známek	§ 145
Ohrožení devizového hospodářství ...	§ 146 a 147
Zkrácení daně	§ 148

Oddíl čtvrtý

Trestné činy proti předpisům o nekalé soutěži, ochranných známkách, chráněných vzorech a vynálezech a proti autorskému právu

Nekalá soutěž	§ 149
Porušování práv k ochranné známce, obchodnímu jménu a chráněnému označení původu	§ 150
Porušování práv k vynálezu a průmyslovému vzoru	§ 151
Porušování autorského práva	§ 152

HLAVA TŘETÍ TRESTNÉ ČINY PROTI POŘÁDKU VE VĚCECH VEŘEJNÝCH

Oddíl první

Trestné činy proti výkonu pravomoci státního orgánu a veřejného činitele

Útok na státní orgán	§ 153 a 154
Útok na veřejného činitele	§ 155 a 156
Společné ustanovení	§ 157

Oddíl druhý

Trestné činy veřejných činitelů

Zneužívání pravomoci veřejného činitele	§ 158
Maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti	§ 159

Oddíl třetí

Úplatkářství

Přijímání úplatku	§ 160
Podplácení	§ 161
Nepřímé úplatkářství	§ 162
Zvláštní ustanovení o účinné lítosti	§ 163

Oddíl čtvrtý

Některé formy trestné součinnosti

Podněcování	§ 164
Schvalování trestného činu	§ 165
Nadržování	§ 166
Nepřekážení trestného činu	§ 167
Neoznámení trestného činu	§ 168

Oddíl pátý

Jiná rušení činnosti státního orgánu

Zasahování do nezávislosti soudu	§ 169a
Maření výkonu úředního rozhodnutí	§ 171
Vzpoura vězňů	§ 172
Ohrožení služebního tajemství	§ 173
Křivé obvinění	§ 174
Křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek	§ 175
Padělání a pozměňování veřejné listiny	§ 176
Maření přípravy a průběhu voleb	§ 177

HLAVA ČTVRTÁ TRESTNÉ ČINY OBECNĚ NEBEZPEČNÉ

Obecné ohrožení	§ 179 a 180
Ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla	§ 180a a 180b
Zavlečení vzdušného dopravního prostředku do ciziny	§ 180c
Porušování povinnosti při hroživé tísní	§ 181
Ohrožení životního prostředí	§ 181a a 181b
Poškozování a ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení	§ 182–184
Nedovolené ozbrojování	§ 185
Nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů	§ 187 a 188
Šíření toxikomanie	§ 188a
Šíření nakažlivé choroby	§ 189–192
Ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými potřebami	§ 193 a 194
Nedovolená výroba lihu	§ 194a
Společné ustanovení	§ 195

HLAVA PÁTÁ

TRESTNÉ ČINY HRUBĚ NARUŠUJÍCÍ OBČANSKÉ SOUŽITÍ

Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci	§ 196 a 197a
Hanobení národa, rasy a přesvědčení	§ 198
Šíření poplašné zprávy	§ 199 a 200
Ohrožení pod vlivem návykových látek	§ 201
Výtržnictví	§ 202
Kuplířství	§ 204
Ohrožování mravnosti	§ 205
Pomluva	§ 206
Neposkytnutí pomoci	§ 207 a 208
Poškozování cizích práv	§ 209

HLAVA ŠESTÁ

TRESTNÉ ČINY PROTI RODINĚ A MLÁDEŽI

Dvojit manželství	§ 210
Opuštění dítěte	§ 212
Zanedbání povinné výživy	§ 213
Zvláštní ustanovení o účinné lítosti ...	§ 214
Týrání svěřené osoby	§ 215

Únos	§ 216
Ohrožování mravní výchovy mládeže	§ 217
Podávání alkoholických nápojů mládeži	§ 218

HLAVA SEDMÁ

TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVÍ

Vražda	§ 219
Vražda novorozeného dítěte matkou	§ 220
Ublížení na zdraví	§ 221–224
Rvačka	§ 225
Ohrožování pohlavní nemocí	§ 226
Nedovolené přerušování těhotenství	§ 227–229
Účast na sebevraždě	§ 230

HLAVA OSMÁ

TRESTNÉ ČINY PROTI SVOBODĚ A LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI

Oddíl první

Trestné činy proti svobodě

Omezování osobní svobody	§ 231
Zbavení osobní svobody	§ 232
Zavlečení do ciziny	§ 233
Loupež	§ 234
Braní rukojmí	§ 234a
Vydírání	§ 235
Omezování svobody vyznání	§ 236
Útlak	§ 237
Porušování domovní svobody	§ 238
Porušování svobody sdružování a shromažďování	§ 238a
Porušování tajemství dopravovaných zpráv	§ 239 a 240

Oddíl druhý

Trestné činy proti lidské důstojnosti

Znásilnění	§ 241
Pohlavní zneužívání	§ 242 a 243
Soulož mezi příbuznými	§ 245
Obchodování se ženami	§ 246

HLAVA DEVÁTÁ

TRESTNÉ ČINY PROTI MAJETKU

Krádež	§ 247
Zpronevěra	§ 248
Neoprávněné užívání cizí věci	§ 249
Podvod	§ 250

Podílnictví	§ 251 a 252
Lichva	§ 253
Zatajení věci	§ 254
Porušování povinnosti při správě cizího majetku	§ 255
Poškození věřitele	§ 256
Poškození cizí věci	§ 257
Zneužívání vlastnictví	§ 258

HLAVA DESÁTÁ

TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKOSTI

Genocidium	§ 259
Podpora a propagace fašismu a podobného hnutí	§ 260 a 261
Používání zakázaného bojového prostředku a nedovolené vedení boje	§ 262
Válečná krutost	§ 263
Persekuce obyvatelstva	§ 263a
Plení v prostoru válečných operací	§ 264
Zneužívání mezinárodně uznávaných a státních znaků	§ 265

HLAVA JEDENÁCTÁ

TRESTNÉ ČINY PROTI BRANNOSTI A PROTI CIVILNÍ SLUŽBĚ

Oddíl první

Trestné činy proti brannosti

Maření způsobilosti k službě	§ 266
Neplnění odvodní povinnosti	§ 267
Obcházení branné povinnosti	§ 268
Nenastoupení služby v ozbrojených silách	§ 269–271
Porušování osobních a věcných povinností	§ 272

Oddíl druhý

Trestné činy proti civilní službě

Nenastoupení civilní služby	§ 272a a 272b
Vyhýbání se výkonu civilní služby ...	§ 272c a 272d

HLAVA DVANÁCTÁ

TRESTNÉ ČINY VOJENSKÉ

Oddíl první

Trestné činy proti vojenské podřízenosti a vojenské cti

Neuposlechnutí rozkazu	§ 273 a 274
------------------------------	-------------

Zprotivení a donucení k porušení vojenské povinnosti	§ 275
Urážka mezi vojáky	§ 276–278
Násilí vůči nadřízenému	§ 279
Porušování práv a chráněných zájmů vojáků	§ 279a a 279b

Oddíl druhý

Trestné činy proti povinnosti konat vojenskou službu

Vyhýbání se výkonu vojenské služby	§ 280 a 281
Zběhnutí	§ 282
Svémocné odloučení	§ 284

Oddíl třetí

Trestné činy proti povinnostem strážní a dozorcí služby

Porušování povinností strážní služby	§ 285
Porušování povinností dozorcí služby	§ 286

Porušování povinností služby při obraně vzdušného prostoru	§ 287
--	-------

Oddíl čtvrtý

Trestné činy ohrožující bojeschopnost

Ohrožování morálního stavu jednotky	§ 288
Porušování služebních povinností	§ 288a
Zbabělost před nepřítelem	§ 289
Nesplnění bojového úkolu	§ 290
Opuštění bojových prostředků	§ 291
Vydání bojových prostředků nepříтели	§ 292
Ublížení parlamentáři	§ 293

Oddíl pátý

Společná ustanovení

Společná ustanovení	§ 294 a 295
---------------------------	-------------

ČÁST TŘETÍ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Přechodná a závěrečná ustanovení	§ 296–301
---------------------------------------	-----------

457

ZÁKON

ze dne 30 října 1990,

kterým se doplňuje zákon č. 31/1989 Sb., o jednacím řádu Federálního shromáždění,
a kterým se mění trestní zákon č. 140/1961 Sb.

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

Čl. I

Za § 94 zákona č. 31/1989 Sb., o jednacím řádu Federálního shromáždění, se vkládá § 94a, který zní:

„§ 94a

Vyšetřovací komise

(1) Předsednictvo Federálního shromáždění nebo sněmovny mohou zřizovat pro objasnění závažných skutečností veřejného zájmu, které patří do působnosti Federálního shromáždění, vyšetřovací komisi.

(2) Vyšetřovací komise může vyslýchat svědky. O povinnosti svědčit, o předvolání a předvedení, záka-
zu výslechu, právu odeprít výpověď a o nároku na svě-
dečné platí přiměřeně ustanovení trestního řádu.¹⁾

(3) Vyšetřovací komise může k objasnění skuteč-
ností důležitých pro její činnost přibrat znalce. Na při-
brání znalce a na jeho povinnosti platí přiměřeně usta-
novení trestního řádu.²⁾

(4) Jednání vyšetřovací komise mohou být při-
tomni pouze její členové, pokud vyšetřovací komise
nerozhodne jinak.

(5) Členové vyšetřovací komise jsou povinni za-
chovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se do-

zvědí při výkonu své funkce. Tato povinnost trvá
i po skončení výkonu funkce.

(6) Vyšetřovací komise předkládá svá zjištění
s příslušným návrhem k projednání tomu orgánu, kte-
rý ji zřídil. Předsednictvo Federálního shromáždění
nebo sněmovny zaujímají ke zjištěním a návrhu vyše-
třovací komise stanovisko usnesením.“

Čl. II

§ 175 odst. 1 trestního zákona č. 140/1961 Sb.,
ve znění pozdějších předpisů, zní:

„(1) Kdo jako svědek, znalec nebo tlumočník
před soudem, prokurátorem nebo před vyšetřovatelem
nebo vyhledávacím orgánem, pokud konají vyšetřová-
ní nebo vyhledávání podle trestního řádu, nebo před
vyšetřovací komisí zákonodárného sboru anebo před
státním notářem nebo orgánem hospodářské arbitráže,
pokud vykonávají rozhodovací činnost

- a) uvede nepravdu o okolnosti, která má podstatný
význam pro rozhodnutí, nebo
- b) takovou okolnost zamlčí,

bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.“

Čl. III

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v. r.
Dubček v. r.
Čalfa v. r.

¹⁾ § 93 odst. 1 a 2, § 94 až 104 trestního řádu.

²⁾ § 105 až 111 a § 118 trestního řádu.

458

Z Á K O N

ze dne 30. října 1990,

kterým se doplňuje zákon č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd, se doplňuje takto:

1. V § 4 se v první větě za slova „s výjimkou“ vkládají slova „cizích států, organizace zabezpečující podmínky pro činnost diplomatických a konzulárních misí,“.

2. V § 15 odst. 2 se za slova „vlastnické právo“ vkládají slova „cizích států, československého státu, pokud právo hospodaření vykonává organizace zabezpečující podmínky pro činnost diplomatických a konzulárních misí,“.

Čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. listopadu 1990.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

459

Z Á K O N

České národní rady

ze dne 30. října 1990,

o změnách v působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon České národní rady č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, ve znění zákona České národní rady č. 125/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení a zákona České národní rady č. 210/1990 Sb., o změnách v působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení a o změně zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, se mění takto:

1. V § 1 a 8 se slova „mateřský příspěvek“, „mateřského příspěvku“ a „mateřském příspěvku“ nahrazují

slovy „rodičovský příspěvek“, „rodičovského příspěvku“ a „rodičovskému příspěvku“.

2. V § 15 se vypouští písmeno ch); dosavadní písmena i) a j) se označují jako písmena ch) a i).

Čl. II

Působnost orgánů sociálního zabezpečení v řízení o mateřském příspěvku se řídí právními předpisy platnými před účinností tohoto zákona.

Čl. III

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Burešová v. r.

v z. Vlasák v. r.

460

SDĚLENÍ

federálního ministerstva zahraničních věcí

Federální ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 10. července 1948 byla na 31. zasedání generální konference Mezinárodní organizace práce přijata Úmluva o noční práci mladistvých zaměstnaných v průmyslu (revidovaná 1948) (č. 90). Ratifikace Úmluvy Československou republikou byla zapsána dne 12. června 1950 generálním ředitelem Mezinárodního úřadu práce. Podle svého článku 12 Úmluva vstoupila pro Československou republiku v platnost dnem 12. června 1951.

Český překlad Úmluvy se vyhláší současně.

Úmluva č. 90

Úmluva o noční práci mladistvých zaměstnaných v průmyslu
(revidovaná 1948)

Generální konference Mezinárodní organizace práce, která byla svolána Správní radou Mezinárodního úřadu práce do San Franciska a tam se sešla dne 17. června 1948 na svém třicátém prvním zasedání,

rozhodnuvši se přijmout některé návrhy týkající se

částecné revize Úmluvy o noční práci mladistvých (průmysl), 1919, přijaté konferencí na prvním zasedání, jež jsou desátým bodem jednacího pořadu zasedání,

stanovivši, že tyto návrhy budou mít formu mezinárodní úmluvy,

přijímá dne 10. července 1948 tuto úmluvu, která bude označována jako Úmluva o noční práci mladistvých (průmysl) (revidovaná), 1948:

ČÁST I. VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

(1) Pro účely této úmluvy budou za „průmyslové podniky“ považovány zejména:

- a) doly, lomy a jiné těžební podniky pro těžbu nerostů ze země;
- b) podniky, v nichž jsou výrobky vyráběny, upravovány, čištěny, opravovány, zdobený, dokončovány, přizpůsobovány pro prodej, rozbíjeny nebo

ničeny nebo v nichž se hmoty podrobují přeměně, včetně podniků na stavbu lodí, jakož i podniků na výrobu, přeměnu a vedení elektřiny nebo pohonné síly jakéhokoliv druhu;

c) podniky stavební a podniky civilního inženýrství, včetně prací při stavbě, údržbě, přestavbě a bourání;

d) podniky pro dopravu osob nebo zboží po silnicích nebo po železnicích, včetně manipulace se zbožím v přístavech, na nábřežích, na rampách, ve skladištích nebo na letištích.

(2) Příslušný úřad určí hranici mezi průmyslem na jedné straně a zemědělstvím, obchodem a ostatními neprůmyslovými činnostmi na straně druhé.

(3) Vnitrostátní zákony nebo předpisy mohou z provádění této úmluvy vyjmout zaměstnávání pracemi, které se nepovažují za škodlivé, nepříznivé nebo nebezpečné mladistvým a které se provádějí v rodinných podnicích, v nichž jsou zaměstnání jen rodiče a jejich děti nebo svěřenci.

Článek 2

(1) Pro účely této úmluvy znamená výraz „noc“ dobu alespoň dvanácti po sobě jdoucích hodin.

(2) Pro mladistvé mladší šestnácti let bude tato doba zahrnovat časový úsek mezi desátou hodinou večer a šestou hodinou ráno.

(3) Pro mladistvé od šestnácti do osmnácti let bude tato doba zahrnovat časový úsek, určený příslušným orgánem, v trvání alespoň sedmi po sobě jdoucích hodin mezi desátou hodinou večer a sedmou hodinou ráno, příslušný orgán může stanovit různé časové úseky pro různé oblasti, odvětví, podniky nebo průmyslové obory nebo závody, avšak před určením časového úseku začínajícího po jedenácté hodině večer se poradí se zúčastněnými organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků.

Článek 3

(1) Mladiství mladší osmnácti let nesmějí být zaměstnáváni ani pracovat v noci ve veřejných ani v soukromých průmyslových podnicích, ani v jejich pobočkách, kromě případů níže stanovených.

(2) Příslušný orgán může po projednání se zúčastněnými organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků povolit noční práci mladistvých, kteří dosáhli šestnácti let, avšak jsou mladší osmnácti let, pro účely učebního poměru nebo odborného výcviku v určených průmyslových odvětvích nebo zaměstnáních, která vyžadují, aby byla vykonávána nepřetržitě.

(3) Mladistvým, pracujícím v noci podle předchozího odstavce, bude poskytnut mezi dvěma pracovními směny odpočinek v rozsahu nejméně třinácti po sobě jdoucích hodin.

(4) Tam, kde zákonodárství země zakazuje noční práci všem pracovníkům v pekárenském průmyslu, příslušný úřad může pro mladistvé, kteří dosáhli šestnácti let, pro účely jejich učebního poměru nebo odborného výcviku nahradit dobu alespoň sedmi po sobě jdoucích hodin mezi desátou hodinou večer a sedmou hodinou ráno, předepsanou příslušným orgánem na základě článku 2 odstavce 3, dobou mezi devátou hodinou večerní a čtvrtou hodinou ranní.

Článek 4

(1) V zemích, kde podnebí činí práci ve dne zvláště obtížnou, může být noční období a zakázaný časový úsek kratší, nežli období a časový úsek stanovené v předchozích člancích, jestliže se poskytne náhradní odpočinek ve dne.

(2) Ustanovení článků 2 a 3 se nebudou vztahovat na noční práci mladistvých ve věku od šestnácti do osmnácti let v případě nepředvídatelné události, která nemohla být odvrácena ani předvídána, k níž nedochází pravidelně a která brání normálnímu provozu průmyslového podniku.

Článek 5

Jestliže to v případě zvlášť závažných okolností vyžaduje veřejný zájem, vláda může dočasně zrušit zákaz noční práce mladistvých ve věku od šestnácti do osmnácti let.

Článek 6

(1) Právní předpisy provádějící ustanovení této úmluvy:

- a) nařídí učinit vhodná opatření, aby s těmito předpisy byli seznámeni všichni, jichž se týkají,
- b) určí osoby odpovědné za jejich dodržování,
- c) stanoví přiměřený postih při jejich porušení,
- d) budou počítat se zřízením a zachováním soustavy přiměřeného dozoru k zajištění jejich účinného dodržování,
- e) budou vyžadovat, aby každý zaměstnavatel v průmyslovém podniku veřejném nebo soukromém vedl rejstřík nebo měl k dispozici úřední záznamy, udávající jména a data narození všech osob mladších osmnácti let, které zaměstnává, jakož i další případné údaje, vyžadované příslušným orgánem.

(2) Roční zdravý předkládané členskými státy podle článku 22 Ústavy Mezinárodní organizace práce budou obsahovat úplné informace o právních předpisech, uvedených v předchozím odstavci, a shrnutí výsledků dozoru prováděného podle těchto předpisů.

ČÁST II. ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ PRO NĚKTERÉ ZEMĚ

Článek 7

(1) Každý členský stát, ve kterém před dnem, kdy přijme právní předpisy, umožňující ratifikaci této úmluvy, existovaly právní předpisy, upravující noční práci mladistvých v průmyslu, které stanovily věkovou hranici nižší než osmnáct let, může prohlášením připojeným k ratifikaci nahradit věk osmnácti let, uložený v odstavci 1 článku 3, věkem nižším než osmnáct let, avšak v žádném případě věkem nižším než šestnáct let.

(2) Členský stát, který učiní takovéto prohlášení, bude je moci kdykoli zrušit prohlášením pozdějším.

(3) Členský stát, pro který je účinné prohlášení, učiněné podle odstavce 1 tohoto článku, každý rok ve zprávě o provádění této úmluvy uvede, do jaké míry bylo dosaženo pokroku z hlediska úplného provádění ustanovení úmluvy.

Článek 8

(1) Ustanovení části I. této úmluvy se vztahují na Indii s výjimkou změn uvedených v tomto článku.

(2) Zmíněná ustanovení se vztahují na veškerá území, na nichž má zákonodárny orgán Indie kompetenci je provádět.

(3) Výraz „průmyslový podnik“ zahrnuje:

- a) továrny, tak jak jsou definovány v zákoně Indie o továrnách,
- b) doly, na které se vztahuje zákon Indie o dolech,
- c) železnice a přístavy.

(4) Článek 2 odstavec 2 se vztahuje na mladistvé, kteří dosáhli třinácti let, ale jsou mladší patnácti let.

(5) Článek 2 odstavec 3 se vztahuje na mladistvé, kteří dosáhli patnácti let, ale jsou mladší sedmnácti let.

(6) Článek 3 odstavec 1 a článek 4 odstavec 1 se vztahují na mladistvé, kteří jsou mladší sedmnácti let.

(7) Článek 3 odstavce 2, 3 a 4, článek 4 odstavec 2 a článek 5 se vztahují na mladistvé, kteří dosáhli patnácti let, ale jsou mladší sedmnácti let.

(8) Článek 6 odstavec 1 (e) se vztahuje na mladistvé, kteří jsou mladší sedmnácti let.

Článek 9

(1) Ustanovení části I. této úmluvy se vztahují na Pákistán s výjimkou změn uvedených v tomto článku.

(2) Zmíněná ustanovení se vztahují na veškerá území, na nichž má zákonodárny orgán Pákistánu kompetenci je provádět.

(3) Výraz „průmyslový podnik“ zahrnuje

- a) továrny, tak jak jsou definovány v zákoně o továrnách,
- b) doly, na které se vztahuje zákon o dolech,
- c) železnice a přístavy.

(4) Článek 2 odstavec 2 se vztahuje na mladistvé, kteří dosáhli věku třinácti let, ale jsou mladší patnácti let.

(5) Článek 2 odstavec 3 se vztahuje na mladistvé, kteří dosáhli věku patnácti let, ale jsou mladší sedmnácti let.

(6) Článek 3 odstavec 1 a článek 4 odstavec 1 se vztahují na mladistvé, kteří jsou mladší sedmnácti let.

(7) Článek 3 odstavce 2, 3 a 4, článek 4 odstavec 2 a článek 5 se vztahují na mladistvé, kteří dosáhli patnácti let, ale jsou mladší sedmnácti let.

(8) Článek 6 odstavec 1 (e) se vztahuje na mladistvé, kteří jsou mladší sedmnácti let.

Článek 10

(1) Mezinárodní konference práce může na každém zasedání, na němž je tento bod zařazen na pořad jednání, přijmout dvoutřetinovou většinou návrhy na změnu jednoho nebo více předchozích článků části II. této úmluvy.

(2) Ve všech návrzích na změnu bude uveden členský stát nebo členské státy, na něž se návrh vztahuje, a tyto návrhy budou do jednoho roku anebo za výjimečných okolností do osmnácti měsíců od skončení zasedání konference předloženy příslušným členským státem nebo členskými státy příslušnému orgánu nebo orgánům k uzákonění nebo k přijetí jiných opatření.

(3) Členský stát, který dosáhne souhlasu příslušného orgánu nebo orgánů, oznámí ratifikaci změny generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce k zápisu.

(4) Jakmile bude takový návrh změny ratifikován členským státem nebo členskými státy, na něž se vztahuje, nabude účinnosti jakožto změna této úmluvy.

ČÁST III. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 11

Formální ratifikace této úmluvy budou oznámeny generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce a jím zapsány.

Článek 12

(1) Tato úmluva zavazuje pouze členské státy Mezinárodní organizace práce, jejichž ratifikace byla zapsána generálním ředitelem.

(2) Nabude účinnosti dvanáct měsíců poté, kdy generální ředitel zapíše ratifikace dvou členských států.

(3) Pro každý další členský stát tato úmluva nabude účinnosti dvanáct měsíců od data, kdy byla zapsána jeho ratifikace.

Článek 13

(1) Každý členský stát, který ratifikoval tuto úmluvu, může ji vypovědět po uplynutí deseti let ode

dne, kdy tato úmluva poprvé nabyla účinnosti, písemným sdělením generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce, který je zapíše. Výpověď nabude účinnosti jeden rok po dni, kdy byla zapsána.

(2) Každý členský stát, jenž ratifikoval tuto úmluvu a který nepoužije práva ji vypovědět podle tohoto článku během roku následujícího po uplynutí období deseti let, jak uvedeno v předchozím odstavci, bude vázán úmluvou na další desetileté období a poté ji bude moci vypovědět vždy po uplynutí desetiletého období za podmíněk uvedených v tomto článku.

Článek 14

(1) Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce oznámí všem členským státům Mezinárodní organizace práce zápis všech ratifikací, prohlášení a výpovědí, které mu členové organizace sdělí.

(2) Když bude členským státům Organizace sdělovat zápis druhé ratifikace, jež mu byla oznámena, generální ředitel upozorní členské státy Organizace na datum, kdy tato úmluva nabude účinnosti.

Článek 15

Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce oznámí generálnímu tajemníkovi Spojených národů k zápisu podle článku 102 Charty Spojených národů úplné údaje o všech ratifikacích, prohlášeních a výpovědích, které zapsal podle ustanovení předchozích článků.

Článek 16

Vždy, bude-li to považovat za nutné, správní rada Mezinárodního úřadu práce předloží generální konferenci zprávu o provádění této úmluvy a přezkoumá, zda je záhodno dát na pořad jednání generální konference otázku její úplné nebo částečné revize.

Článek 17

(1) Přijme-li generální konference novou úmluvu revidující úplně nebo částečně tuto úmluvu a ustanoví-li nová úmluva jinak:

- a) ratifikace nové revidující úmluvy členským státem způsobí ipso iure okamžitou výpověď této úmluvy bez ohledu na ustanovení článku 13, a to s výhradou, že nová revidující úmluva nabude účinnosti,
- b) od doby, kdy nová revidující úmluva nabude účinnosti, tato úmluva přestane být členským státům otevřena k ratifikaci.

(2) Tato úmluva zůstane však v platnosti co do formy a obsahu pro ty členské státy, které ji ratifikovaly a které neratifikovaly revidující úmluvu.

Článek 18

Anglické a francouzské znění této úmluvy mají stejnou platnost.

461

SDĚLENÍ
federálního ministerstva zahraničních věcí

Federální ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že výměnou nót ze dne 12. července 1990 v Oslo a 13. července 1990 v Praze byla sjednána Dohoda mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládou Norského království o zrušení vízové povinnosti. Dohoda vstoupila v platnost na základě svého článku 7 dnem 15. července 1990.

České znění československé nóty a překlad norské nóty se vyhláší současně.

Královské ministerstvo zahraničních věcí

Ministr

Oslo, dne 12. července 1990

Excellence,

mám čest Vás informovat, že v úmyslu zjednodušit cestování mezi Norskem a Českou a Slovenskou Federativní Republikou je vláda Norska připravena uzavřít s vládou České a Slovenské Federativní Republiky Dohodu podle následujících podmínek:

Článek 1

Českoslovenští občané, držitelé platných československých pasů, mohou volně přicestovat do Norského království přes kterýkoliv hraniční přechod určený pro mezinárodní cestovní styk a pobývat v Norském království bez víz po dobu nepřesahující tři měsíce. Tato doba tří měsíců se počítá ode dne vstupu na území jednoho ze severských států, který je smluvní stranou Úmluvy o upuštění pasové kontroly mezi severskými státy ze dne 12. července 1957. Každý pobyt v některém z těchto států během šesti měsíců, který předcházel vstupu na území některého z těchto států z neseverského státu, se započítává do výše uvedené doby tří měsíců.

Článek 2

Norští občané, držitelé platných norských pasů, mohou volně přicestovat do České a Slovenské Federativní Republiky přes kterýkoliv hraniční přechod určený pro mezinárodní cestovní styk a pobývat v České a Slovenské Federativní Republice bez víz po dobu nepřesahující tři měsíce.

Článek 3

Zrušení vízové povinnosti neosvobozuje osoby, na něž se vztahuje tato dohoda, od nutnosti dodržovat platné zákony a předpisy příslušného státu týkající se vstupu, pobytu – přechodného nebo trvalého – a zaměstnání.

Článek 4

Úřady obou států si vyhrazují právo zamítnout povolení ke vstupu nebo pobytu ve státě nežádoucím osobám.

Článek 5

Úřady obou států se zavazují přijmout bez průtahů zpět na své území každého svého občana.

Článek 6

Každá smluvní strana může z důvodů veřejného pořádku dočasně pozastavit provádění předcházejících ustanovení jako celek nebo částečně, s výjimkou článku 5. Toto pozastavení musí být ihned oznámeno druhé smluvní straně diplomatickou cestou.

Článek 7

Tato dohoda vstupuje v platnost 15. července 1990. Dohoda může být vypovězena písemně jednou ze smluvních stran, výpověď nabývá platnost jeden měsíc ode dne jejího oznámení.

V případě, že výše uvedené návrhy jsou přijatelné pro vládu České a Slovenské Federativní Republiky, mám čest navrhnout, aby tento dopis a odpovědní dopis Vaší Excelence tvořily Dohodu mezi našimi vládami v této věci.

Přijměte prosím, Vaše Excelence, ujištění o mé nejhlubší úctě.

Kjell Magne **Bondevik** v. r.

Jeho Excelenci
panu Jiřímu Dienstbierovi
ministru zahraničních věcí
České a Slovenské Federativní Republiky
Praha

Ministr
zahraničních věcí

Praha, dne 13. července 1990

Vážený pane ministře,

mám čest potvrdit příjem Vaší nóty ze dne 12. července 1990, ve kterém jste mně z pověření své vlády navrhl uzavření Dohody mezi vládou Norského království a vládou České a Slovenské Federativní Republiky o zrušení vízové povinnosti tohoto znění:

Článek 1

Českoslovenští občané, držitelé platných československých pasů, mohou volně přicestovat do Norského království přes kterýkoliv hraniční přechod určený pro mezinárodní cestovní styk a pobývat v Norském království bez víz po dobu nepřesahující tři měsíce. Tato doba tří měsíců se počítá ode dne vstupu na území jednoho ze severských států, který je smluvní stranou Úmluvy o upuštění pasové kontroly mezi severskými státy ze dne 12. července 1957. Každý pobyt v některém z těchto států během šesti měsíců, který předchází vstupu na území některého z těchto států z neseverského státu, se započítává do výše uvedené doby tří měsíců.

Článek 2

Norští občané, držitelé platných norských pasů, mohou volně přicestovat do České a Slovenské Federativní Republiky přes kterýkoliv hraniční přechod určený pro mezinárodní cestovní styk a pobývat v České a Slovenské Federativní Republice bez víz po dobu nepřesahující tři měsíce.

Článek 3

Zrušení vízové povinnosti neosvobozuje osoby, na něž se vztahuje tato dohoda, od nutnosti dodržovat platné zákony a předpisy příslušného státu týkající se vstupu, pobytu – přechodného nebo trvalého – a zaměstnání.

Článek 4

Úřady obou států si vyhrazují právo zamítnout povolení ke vstupu nebo pobytu ve státě nežádoucím osobám.

Článek 5

Úřady obou států se zavazují přijmout bez průtahů zpět na své území každého svého občana.

Článek 6

Každá smluvní strana může z důvodů veřejného pořádku dočasně pozastavit provádění předcházejících ustanovení jako celek nebo částečně, s výjimkou článku 5. Toto pozastavení musí být ihned oznámeno druhé smluvní straně diplomatickou cestou.

Článek 7

Tato dohoda vstupuje v platnost 15. července 1990. Dohoda může být vypovězena písemně jednou ze smluvních stran, výpověď nabývá platnost jeden měsíc ode dne jejího oznámení.

Mám čest Vám sdělit, že má vláda souhlasí s návrhy obsaženými ve Vaší nótě. Vaše nóta a tato odpověď tvoří tímto Dohodu mezi oběma našimi vládami.

Přijměte prosím, pane ministře, ujištění o mé nejhlubší úctě.

Jiří Dienstbier v. r.

Jeho Excelenci
panu Kjellu Magne Bondevikovi
ministru zahraničních věcí
Norského království
Oslo

Ministerstvo výstavby a stavebnictví České republiky

vydalo podle § 95 odst. 2 a § 123 odst. 1 písm. a) zákoníku práce (úplné znění č. 52/1989 Sb.) v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí a ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky **výnos č. 4/1990 z 25. října 1990 o pracovní pohotovosti.**

Výnos nabývá účinnosti dnem 1. listopadu 1990 a vztahuje se na pracovníky organizací se sídlem na území České republiky, které jsou v působnosti ministerstva výstavby a stavebnictví České republiky, na pracovníky organizací místního stavebnictví v působnosti národních výborů v České republice a na tyto organizace.

Výnos byl uveřejněn ve Zpravodaji MVS ČR, částka 23/1990 a lze do něj nahlédnout na tomto ministerstvu a ve všech organizacích v jeho působnosti.